

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-140-26

Druk nr 3120
Warszawa, 14 września 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635 i 680) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje:

 - 1) udzielanie poręczeń i gwarancji przez:
 - a) Skarb Państwa,
 - b) Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych,
 - c) niektóre osoby prawne;
 - 2) wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty wymienione w pkt 1 lit. a i b;
 - 3) funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego.”;
- 2) w art. 2 w ust. 1:
 - a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, ustawę z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym, ustawę z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej, ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz ustawę z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

- „1) poręczeniach udzielanych przez Skarb Państwa – należy przez to rozumieć udzielane przez Radę Ministrów albo ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, poręczenia:
 - a) spłaty kredytów,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji;
- 2) gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa – należy przez to rozumieć udzielane przez Radę Ministrów albo ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, gwarancje:
 - a) spłaty kredytów,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji,
 - c) wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe;”
- b) w pkt 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„poręczeniach lub gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego – należy przez to rozumieć poręczenia lub gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, we własnym imieniu i na własny rachunek, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych;”
- c) w pkt 9a lit. b i c otrzymują brzmienie:
 - „b) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1, z późn. zm.),
 - c) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2473 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 82, z późn. zm.);”
- d) w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) międzynarodowej instytucji finansowej – należy przez to rozumieć międzynarodową instytucję finansową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy

z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846).”;

3) art. 2c otrzymuje brzmienie:

„Art. 2c. 1. Od udzielenia poręczenia lub gwarancji jest pobierana opłata prowizyjna. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa.

2. Opłata prowizyjna jest naliczana od objętej poręczeniem lub gwarancją kwoty zobowiązania, a w przypadku poręczeń i gwarancji udzielanych pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cel, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 – od kwoty zwiększenia zobowiązania Skarbu Państwa, stanowiącej różnicę między kwotą zobowiązania obejmowanego poręczeniem lub gwarancją a kwotą istniejącego zobowiązania z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji.

3. Poręczenia i gwarancje udzielane pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cele, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, oraz gwarancje, o których mowa w art. 23 ust. 1, są wolne od opłaty prowizyjnej.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób naliczania i wnoszenia opłaty prowizyjnej od udzielenia poręczenia lub gwarancji oraz wysokość tej opłaty, mając na względzie:

- 1) długość okresu, na który są udzielane poręczenie lub gwarancja;
- 2) że wysokość opłaty prowizyjnej od poręczeń powinna być niższa od wysokości opłaty prowizyjnej od gwarancji;
- 3) w przypadku poręczeń i gwarancji, udzielanych na warunkach zgodnych z rynkiem wewnętrznym²⁾ – poziom ratingu kredytowego lub brak nadania tego ratingu w odniesieniu do podmiotu, za którego zobowiązania są udzielane poręczenie lub gwarancja, a także wycenę ryzyka związanego z udzielanym poręczeniem lub gwarancją.”;

4) uchyla się art. 2d;

5) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, albo minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą, w imieniu i

²⁾ Stanowisko Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa udzielanej w formie gwarancji zostało określone w obwieszczeniu Komisji Europejskiej z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. UE C 155 z 20.06.2008, str. 10, z późn. zm.).

na rachunek Skarbu Państwa, udzielać kredytodawcom poręczenia lub gwarancji spłaty części albo całości kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z kredytem.

2. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane również bankom lub międzynarodowym instytucjom finansowym, jeżeli takie banki lub instytucje udzieliły kredytodawcy poręczenia lub gwarancji za kredytobiorcę.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela poręczenia lub gwarancji powyżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro i do równowartości 30 000 000 euro.

4. Rada Ministrów udziela poręczenia lub gwarancji, jeżeli kwota poręczenia lub gwarancji przekracza równowartość 30 000 000 euro.

5. Poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną.

6. W przypadku gdy poręczenie lub gwarancja stanowią pomoc publiczną, nie mogą one zostać udzielone za zobowiązania kredytobiorcy, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym, do czasu wykonania przez kredytobiorcę tego obowiązku.

7. Poręczenie lub gwarancja stanowiące pomoc publiczną lub udzielane na warunkach zgodnych z rynkiem wewnętrznym nie mogą zostać udzielone za zobowiązania kredytobiorcy znajdującego się w trudnej sytuacji, zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach Unii Europejskiej dotyczącymi pomocy udzielanej podmiotom znajdującym się w takiej sytuacji, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Zakaz, o którym mowa w ust. 7, nie dotyczy poręczeń lub gwarancji udzielanych w celu ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz udzielania pomocy publicznej kredytobiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji, gdy jest to dozwolone prawem Unii Europejskiej.”;

6) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów albo minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą udzielać poręczenia lub gwarancji do wysokości 80 % pozostającej do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją wraz z 80 % należnych odsetek od tej kwoty i innych kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem.”;

7) art. 7 i art. 8 otrzymują brzmienie:

„Art. 7. 1. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających:

- 1) rozwój lub utrzymanie infrastruktury;
- 2) ochronę środowiska;
- 3) wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych będących wynikiem badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 4) realizację programów rządowych;
- 5) wsparcie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa.

2. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane także pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na:

- 1) zasilenie funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego, powierzonych lub przekazanych temu bankowi na podstawie odrębnych ustaw, jeżeli środki przeznaczone na spłatę zobowiązań pochodzą ze źródeł innych niż budżet państwa, z wyłączeniem środków budżetu państwa, które zostały wydatkowane na dopłaty do kredytu objętego preferencyjnym oprocentowaniem;
- 2) spłatę, objętego już poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, zobowiązania wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tym zobowiązaniem.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, przepisu art. 2a ust. 2 nie stosuje się.

Art. 8. Kredytobiorca jest zobowiązany do ustanowienia zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa na wypadek roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczyciela lub gwaranta.”;

- 8) w art. 9 w ust. 2 wyrazy „pkt 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1”;
- 9) w art. 12:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, albo minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, udzielać poręczenia lub gwarancji spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych przez niego obligacji.”,

- b) uchyla się ust. 2a;

- 10) uchyla się art. 14;
- 11) w art. 16 wyrazy „art. 3 ust. 4–7, art. 5 oraz art. 8” zastępuje się wyrazami „art. 3 ust. 2–8, art. 5, art. 7 oraz art. 8”;
- 12) w tytule rozdziału 5 wyraz „Poręczenia” zastępuje się wyrazem „Gwarancje”;
- 13) w art. 23:
 - a) w ust. 1 wyraz „poręczeń” zastępuje się wyrazem „gwarancji”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Gwarancja jest udzielana na wniosek organizatora wystawy.”;
- 14) uchyla się rozdział 6;
- 15) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje ze środków budżetu państwa zobowiązania z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń lub gwarancji.”;
- 16) uchyla się art. 30;
- 17) art. 34a otrzymuje brzmienie:

„Art. 34a. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, obejmujących w szczególności projekty:

 - 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych,
 - 2) infrastrukturalne,
 - 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
 - 4) z zakresu ochrony środowiska,
 - 5) w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
 - 6) z zakresu ochrony zdrowia

– w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

2. Poręczenia lub gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego mogą stanowić pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

3. W ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych Bank Gospodarstwa Krajowego może obejmować, nabywać lub zbywać akcje (udziały) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania

mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) oraz obejmować lub zbywać akcje (udziały) we współtworzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego podmiotach mających udzielać poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego stanowiących:

- 1) pomoc publiczną,
 - 2) pomoc *de minimis*,
 - 3) pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie
– uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w rządowych programach poręczeniowo-gwarancyjnych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania poszczególnych rodzajów pomocy, a także zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy i jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.”;
- 18) w art. 34b wyrazy „poręczenia i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 19) w art. 34c w:
- a) pkt 1 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”,
 - b) pkt 2 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 20) art. 34ca otrzymuje brzmienie:
- „Art. 34ca. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego w zakresie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego:
- 1) uszczegóławia na poziomie operacyjnym warunki i tryb udzielania poręczeń lub gwarancji, zawarte w umowie, o której mowa w art. 34c;
 - 2) określa wzór wniosku o udzielenie poręczenia oraz wzór wniosku o udzielenie gwarancji;
 - 3) określa wzór umowy poręczenia oraz wzór umowy gwarancji.

2. Do czynności związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 1796 oraz z 2025 r. poz. 1172) oraz przepisów art. 385¹–385⁵ oraz art. 556¹–556⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795).

3. Bank Gospodarstwa Krajowego może powierzyć dochodzenie roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego bankowi lub instytucji finansowej, przy czym wykonywanie przez bank lub instytucję finansową tych czynności nie wymaga zmiany statutu ani innego aktu stanowiącego podstawę działalności tych podmiotów.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, mogą wykonywać czynności w zakresie dochodzenia roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego:

- 1) samodzielnie, w tym udzielając pełnomocnictwa procesowego do ich dochodzenia w imieniu Banku Gospodarstwa Krajowego swoim pracownikom, radcom prawnym, adwokatom, lub
- 2) za zgodą Banku Gospodarstwa Krajowego, mogą powierzyć ich wykonywanie innemu podmiotowi.

5. Roszczenia Banku Gospodarstwa Krajowego związane z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym roszczenie o zwrot kwot z tytułu wypłaty poręczenia lub gwarancji przysługujące Bankowi Gospodarstwa Krajowego wobec podmiotu, za którego zobowiązanie udzielono poręczenia lub gwarancji, przedawniają się z upływem sześciu lat od dnia wypłaty poręczenia lub gwarancji.

6. W przypadku stwierdzenia przez Bank Gospodarstwa Krajowego, że pomoc, o której mowa w art. 34a ust. 2, została udzielona z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Bank Gospodarstwa Krajowego dochodzi od podmiotu, któremu taka pomoc została udzielona, zwrotu kwoty stanowiącej równowartość tej pomocy w zakresie w jakim pomoc ta stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem tego artykułu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia jej udzielenia.

7. Roszczenie Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu pomocy, o której mowa w art. 34a ust. 2, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, przedawnia się z upływem dziesięciu lat od dnia udzielenia tej pomocy.”;

- 21) w art. 34d w ust. 1 wyrazy „poręczeniach i gwarancjach” zastępuje się wyrazami „poręczeniach lub gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 22) w art. 34e wyrazy „programów rządowych” zastępuje się wyrazami „rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych”;
- 23) w art. 34f:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bank Gospodarstwa Krajowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje roczny plan finansowy, odrębnie dla każdego rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego, w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zatwierdza plan finansowy, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”,
 - c) w ust. 2:
 - w pkt 1 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”,
 - w pkt 2 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”,
 - w pkt 3 wyraz „program” zastępuje się wyrazami „rządowy program poręczeniowo-gwarancyjny”,
 - w pkt 4 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 24) w art. 34g:
- a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;”,
 - b) w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „poręczenia i gwarancje” zastępuje się wyrazami „poręczenia lub gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego”;

25) w art. 34ga w ust. 3 wyrazy „pkt 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1”;

26) w art. 34h ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki zatwierdza plan finansowy Funduszu w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”;

27) po art. 34h dodaje się art. 34i w brzmieniu:

„Art. 34i. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przeprowadza badanie obejmujące ocenę efektywności i użyteczności udzielonych poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego dotyczących zobowiązań zaciągniętych przez podmioty będące przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507), w szczególności z uwzględnieniem ich wpływu na działalność podmiotów, za których zobowiązania udzielono takiego poręczenia lub gwarancji, mając na uwadze gospodarność i zasadność wydatkowania środków publicznych na realizację rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego i skuteczność tego programu, zwane dalej „badaniem ewaluacyjnym”.

2. Badanie ewaluacyjne jest przeprowadzane w formie ankietowej, na podstawie pozyskiwanych od podmiotów, o których mowa w ust. 1, informacji dotyczących wpływu udzielonych tym podmiotom poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego na ich działalność, w szczególności w zakresie odpowiednio wprowadzenia na rynek nowych produktów lub usług, pozyskania nowych rynków zbytu, wdrożenia innowacji, realizacji inwestycji, utrzymania lub poprawy płynności finansowej, utworzenia lub utrzymania miejsc pracy oraz dostępności i warunków finansowania działalności gospodarczej.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, mogą obejmować informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2026 r. poz. 85). Ujawnienie, wykorzystanie lub pozyskanie takich informacji w ramach badania ewaluacyjnego nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów tej ustawy.

4. Podmiot, za którego zobowiązania Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił poręczenia lub gwarancji, jest zobowiązany do poddania się badaniu ewaluacyjnemu, w tym przekazywania informacji, o których mowa w ust. 2, w zakresie określonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego, niezbędnym do przeprowadzenia tego badania, z uwzględnieniem celów określonego rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego.

5. Kategorie informacji, o których mowa w ust. 2, Bank Gospodarstwa Krajowego określa we wzorach wniosków, o których mowa w art. 34ca ust. 1 pkt 2.

6. Badanie ewaluacyjne jest przeprowadzane:

- 1) w terminie określonym w umowie zawartej z podmiotem zarządzającym rządowym programem poręczeniowo-gwarancyjnym,
- 2) nie częściej niż raz w roku – w przypadku gdy umowa, o której mowa w pkt 1, nie określa terminu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego

– przy czym ostatnie badanie ewaluacyjne może być przeprowadzone nie później niż w terminie jednego roku od upływu terminu ważności poręczenia lub gwarancji.

7. Bank Gospodarstwa Krajowego może zlecić przeprowadzanie badania ewaluacyjnego podmiotowi, który prowadzi takie badania.

8. Podmiot, któremu Bank Gospodarstwa Krajowego zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, może przetwarzać dane podmiotu obowiązane do poddania się temu badaniu, w tym dane osobowe obejmujące:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer identyfikacji podatkowej;
- 3) numer REGON;
- 4) nazwę przedsiębiorstwa badanego podmiotu;
- 5) dane teleadresowe;
- 6) adres poczty elektronicznej.

9. Bank Gospodarstwa Krajowego może przekazywać podmiotowi, któremu zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, informacje stanowiące tajemnicę bankową lub tajemnicę przedsiębiorstwa o objęciu poręczeniem lub gwarancją przez ten bank zobowiązania podmiotu obowiązane do poddania się badaniu ewaluacyjnemu oraz o rodzaju tego zobowiązania, bez zgody tego podmiotu.

10. Prowadzenie badań ewaluacyjnych nie jest objęte zakazami, ograniczeniami lub warunkami dotyczącymi:

- 1) przesyłania niezamówionej informacji handlowej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513),
- 2) używania telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów przesyłania informacji handlowej, o której mowa w pkt 1 – wynikającymi z odrębnych przepisów.

11. Z badania ewaluacyjnego Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza, w terminie 6 miesięcy od dnia jego zakończenia, raport zawierający zagregowane dane i publikuje go na swojej stronie internetowej w terminie 3 miesięcy od dnia jego sporządzenia.

12. Raport, o którym mowa w ust. 11, nie zawiera danych pozwalających na identyfikację podmiotów biorących udział w badaniu ewaluacyjnym.”;

28) w art. 43:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji wraz z należnymi odsetkami, w tym odsetkami za opóźnienie, w wysokości określonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, na zasadach, warunkach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.”,

b) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy pomoc, o której mowa w art. 3 ust. 5, została udzielona z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, minister właściwy do spraw finansów publicznych dochodzi od podmiotu, któremu taka pomoc została udzielona, zwrotu kwoty stanowiącej równowartość tej pomocy w zakresie w jakim pomoc ta stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem tego artykułu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia jej udzielenia.

7. Roszczenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych z tytułu pomocy, o której mowa w art. 3 ust. 5, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, przedawnia się z upływem dziesięciu lat od dnia udzielenia tej pomocy.”;

29) w art. 43b wyrazy „pkt 2,” zastępuje się wyrazami „pkt 1, wraz z należnymi odsetkami, o których mowa w art. 43 ust. 1,”;

30) w art. 46:

a) w pkt 3 wyrazy „programów rządowych,” zastępuje się wyrazami „rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, a także w ramach”,

b) uchyla się pkt 4 i 5;

31) art. 47a otrzymuje brzmienie:

„Art. 47a. W przypadku zapłaty kwoty z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, z chwilą tej zapłaty Bank Gospodarstwa Krajowego wstępuje w prawa beneficjenta poręczenia lub gwarancji do wysokości dokonanej zapłaty.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 218 i 635) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39d:

- a) w ust. 2 wyrazy „art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 2 pkt 1”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 2, są zwolnione z opłat prowizyjnych oraz obowiązku ustanawiania zabezpieczeń.”,

c) uchyla się ust. 4;

2) w art. 39j:

- a) w ust. 2 wyrazy „art. 2a ust. 1, art. 2b, art. 31, art. 44, art. 44a, art. 44b, art. 46 i art. 47” zastępuje się wyrazami „art. 2a ust. 1, art. 2b, art. 31, art. 43 ust. 1, 6 i 7, art. 43b, art. 44–44b, art. 46 i art. 47”,
- b) uchyla się ust. 4.

Art. 3. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2026 r. poz. 809) w art. 56 uchyla się ust. 7.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846) w art. 104:

1) w ust. 2 w pkt 14 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

„15) udzielenie przez Bank Gospodarstwa Krajowego informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do przeprowadzenia badań, o których mowa w art. 34i ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635, 680 i ...), przez podmioty, którym Bank Gospodarstwa Krajowego zlecił przeprowadzenie takich badań.”;

2) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Podmioty oraz osoby w nich zatrudnione, którym zgodnie z przepisem ust. 2 pkt 15 udzielono informacji objętych tajemnicą bankową lub je ujawniono, mogą

wykorzystać te informacje wyłącznie w celu przeprowadzenia badań, o których mowa w art. 34i ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.³⁾) w art. 421l uchyla się ust. 7.

Art. 6. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 195) w art. 5:

- 1) w ust. 1 w pkt 5 skreśla się wyrazy „lub w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa”;
- 2) ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:

„2a. BGK może również wdrażać instrumenty finansowe realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub środków wsparcia zwrotnego podlegających ponownemu wykorzystaniu pochodzących pierwotnie z budżetu Unii Europejskiej, które mogą mu być powierzane przez organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego lub Komisję Europejską.

2b. Zasady oraz warunki wdrażania instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 2a, określają odrębne przepisy oraz umowy zawarte z właściwymi podmiotami.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234 oraz z 2026 r. poz. 41, 815 i 912) w art. 38 w ust. 10 wyrazy „ust. 1 i 6b” zastępuje się wyrazami „ust. 1, 6b i 9”.

Art. 8. W ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1133 oraz z 2026 r. poz. 635) w art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 2, są zwolnione z opłat prowizyjnych oraz obowiązku ustanawiania zabezpieczeń.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 505 oraz z 2026 r. poz. 176) w art. 11 w ust. 3 wyrazy „rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego” zastępuje się wyrazami „rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, 1812 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 176, 426, 605, 607, 635, 912, 982 i 1157.

Art. 10. W ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (Dz. U. z 2024 r. poz. 1554 oraz z 2026 r. poz. 635) w art. 3:

- 1) w ust. 2 wyrazy „art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 2 pkt 1”;
- 2) uchyla się ust. 4.

Art. 11. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 764 i 1806 oraz z 2026 r. poz. 39, 635, 989 i 1123) w art. 15zzzd ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do poręczenia i gwarancji stosuje się art. 2b ust. 1, art. 34ca, art. 34i oraz art. 47a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635, 680 i...).”.

Art. 12. W ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 71 w ust. 3 wyrazy „w art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „w art. 7 ust. 2 pkt 1”;
- 2) w art. 72 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki zatwierdza plan finansowy FGP w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy FGP ma obowiązywać.”;

- 3) uchyla się art. 74.

Art. 13. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687, z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760, z 2024 r. poz. 834, 859, 1089 i 1831 oraz z 2026 r. poz. 160 i 635.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 621, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203 i 635.

„3. Do poręczenia i gwarancji stosuje się art. 2b ust. 1, art. 34ca, art. 34i i art. 47a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.”;

2) w art. 21c w ust. 4 wyrazy „art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 2 pkt 1”;

3) w art. 21d ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki zatwierdza plan finansowy FGK w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy FGK ma obowiązywać.”;

4) uchyla się art. 21f.

Art. 14. W ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1509 oraz z 2025 r. poz. 290 i 759) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 34:

a) w ust. 4 wyrazy „art. 44, art. 45 i art. 46” zastępuje się wyrazami „art. 43 ust. 1, 6 i 7 i art. 44–46”,

b) uchyla się ust. 10;

2) w art. 35:

a) w ust. 3 wyrazy „art. 45 i art. 46” zastępuje się wyrazami „art. 43 ust. 1, 6 i 7, art. 45 i art. 46”,

b) uchyla się ust. 8.

Art. 15. Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Radę Ministrów lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem art. 8 ustawy zmienianej w art. 1, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym wnioski, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 12 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, a także wnioski dotyczące finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2, 4 lub 6 oraz ust. 2 pkt 1, 3 lub 5 ustawy zmienianej w art. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 16. 1. Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego, we własnym imieniu i na własny rachunek, w ramach rządowych

programów poręczeniowo-gwarancyjnych, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Wnioski o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 17. Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez niektóre osoby prawne, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepis art. 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 18. Do poręczeń i gwarancji udzielonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie:

- 1) ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy art. 2c, art. 29, art. 34ca ust. 3, 4, 6 i 7, art. 34h ust. 2a, art. 43 ust. 1, 6 i 7, art. 43b oraz art. 47a tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) ustawy zmienianej w art. 2 i w art. 14, stosuje się przepisy art. 43 ust. 1, 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) ustawy zmienianej w art. 9, stosuje się przepis art. 11 ust. 3 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 4) art. 15zzzd ust. 1 ustawy zmienianej w art. 11 oraz art. 21a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 13, stosuje się przepisy art. 34ca ust. 3, 4, 6 i 7 oraz art. 47a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. Przepis art. 46 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do informacji przedstawianej Sejmowi w roku 2028.

Art. 20. Z dniem wejścia w życie ustawy likwiduje się zasób majątkowy Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 21. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych zamknie w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1. Środki znajdujące się na tym rachunku wraz z odsetkami zostaną przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa.

2. Środki przekazane na sfinansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, niezwrócone na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają zwrotowi na ten rachunek w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a następnie przekazaniu na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa w terminie 3 dni roboczych od dnia zwrotu środków na ten rachunek.

Art. 22. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 2c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 2c ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak niepóźniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

Celem nowelizacji ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach”, jest:

- zaktualizowanie przepisów dotyczących działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Skarbu Państwa,
- wyeliminowanie z ustawy przepisów martwych,
- uporządkowanie i uzupełnienie przepisów odnoszących się do działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanego dalej „BGK”, prowadzonej w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, w szczególności ułatwiających BGK wykonywanie zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz dochodzenie zwrotu wydatkowanych z tego tytułu kwot.

Ustawa o poręczeniach i gwarancjach została uchwalona w 1997 r., w innych realiach politycznych i gospodarczych, w okresie transformacji ustrojowej państwa polskiego. Jej celem było wspieranie przez państwo realizacji kluczowych dla rozwoju kraju przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym kolejowych i drogowych w latach 90. XX wieku i na początku XXI wieku. Przepisy ustawy miały także w założeniu przeciwdziałać negatywnym zjawiskom, takim jak brak środków na wypłaty kwot z tytułu wykonania umów poręczenia lub gwarancji. Temu celowi miał służyć ustanowiony zasób majątkowy, składający się z akcji i udziałów uzyskanych w wyniku dochodzenia wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcji i udziałów w spółkach stanowiących własność Skarbu Państwa, wyodrębnionych przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r. zgodnie z ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. poz. 144).

Wiele z przepisów ustawy o poręczeniach i gwarancjach utraciło swoje znaczenie w efekcie wielokrotnie zmieniającego się otoczenia gospodarczego. Powstała też potrzeba wprowadzenia nowych rozwiązań w związku z oczekiwaniami rynku oraz wydarzeniami związanymi z napięciami ogólnoswiatowymi, w tym konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

Główne założenia projektowanych zmian to:

- rezygnacja z zasobu majątkowego Skarbu Państwa, jako sposobu zabezpieczania płatności z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, w konsekwencji zamknięcie

rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa w BGK, na którym gromadzone są środki pochodzące ze sprzedaży udziałów i akcji składających się na zasób oraz opłaty prowizyjne za udzielone poręczenia i gwarancje i przekazanie tych środków do budżetu państwa jako jego dochodu,

- rezygnacja z uczestnictwa BGK w procesie udzielania poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, z jednoczesnym utrzymaniem dotychczasowej roli Rady Ministrów w udzielaniu tego rodzaju wsparcia i korektą zasad udziału w tym procesie ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- uporządkowanie i uzupełnienie przepisów dotyczących działalności poręczeniowej i gwarancyjnej BGK.

Poręczenia i gwarancje to ekstraordynaryjny instrument wykorzystywany przez państwo, który w dobie gospodarki wolnorynkowej powinien być stosowany w wyjątkowych sytuacjach, w obszarach ważnych dla gospodarki i bezpieczeństwa państwa, z uwzględnieniem norm obowiązujących w tym zakresie w Unii Europejskiej, w szczególności w kontekście reguł dotyczących udzielania pomocy.

W odniesieniu do poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa autorzy projektu ustawy proponują zabezpieczanie tymi instrumentami wyłącznie zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i emisji obligacji. Jedynym wyjątkiem, będącym wsparciem promocji kultury i sztuki przez państwo, jest pozostawienie możliwości udzielania gwarancji (przed nowelizacją poręczeń) wypłaty odszkodowań za eksponaty wystawowe dla zapewnienia możliwości organizowania wystaw o dużej wartości, których koszt ubezpieczenia stanowił zbyt duży ciężar dla ich organizatorów.

W projekcie wskazano priorytetowe obszary wsparcia z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa. Będą mogły z nich korzystać podmioty realizujące jedynie przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym, zapewniające rozwój i utrzymanie infrastruktury, ochronę środowiska, rozwój techniczny i technologiczny, wsparcie przemysłu obronnego, a także realizację programów rządowych, umożliwiających realizację strategicznych zadań gospodarczych w ramach polityki Rządu. Przewiduje się, iż poręczeniami i gwarancjami obejmowane będą m.in. przedsięwzięcia zapewniające transformację energetyczną kraju, wdrażające główne założenia polityki klimatycznej Unii Europejskiej (zero- i niskoemisyjność), cyfryzację itp.

Projekt ustawy zakłada powrót do pierwotnej struktury udzielania poręczeń i gwarancji przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych i Radę Ministrów. Udział w tym procesie

BGK, którego zadaniem miało być odciążenie administracji państwowej w tym zakresie, okazał się niepotrzebny. Na przestrzeni lat do BGK nie wpłynął ani jeden wniosek o udzielenie poręczenia lub gwarancji w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa. Tym samym nie ma uzasadnienia dla angażowania BGK w proces udzielania poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, tym bardziej, iż BGK wspiera realizację zadań państwa w innych obszarach gospodarki.

Zgodnie z ustawą o poręczeniach i gwarancjach BGK może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych.

BGK realizuje obecnie dwa rządowe programy poręczeniowo-gwarancyjne: „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” oraz „Program gwarancyjny „Czyste powietrze” z wykorzystaniem gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”. W ofercie BGK znajdują się również, od czerwca 2010 r., instrumenty związane z realizacją programu rządowego „Wsparcie prywatyzacji poprzez udzielanie poręczeń i gwarancji spółkom z udziałem pracowników i jednostek samorządu terytorialnego (spółkom aktywności obywatelskiej)”. Mimo tego, że BGK podjął działania informacyjne w stosunku do podmiotów potencjalnie zainteresowanych uzyskaniem poręczenia lub gwarancji spłaty kredytu w ramach tego programu, do BGK nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie takiego poręczenia lub gwarancji. Brak zapytań ze strony spółek pracowniczych o możliwość uzyskania poręczenia lub gwarancji BGK świadczy o braku zainteresowania tym programem.

Celem rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego pn. „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” jest w szczególności pomoc mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom („MŚP”) w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania za pośrednictwem systemu poręczeń i gwarancji, wykorzystującego m.in. środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej.

W ramach ww. programu BGK oferuje szeroki zakres instrumentów, w tym:

- portfelowe linie gwarancyjne,
- gwarancje stanowiące pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie,
- gwarancje z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,
- indywidualne poręczenia i gwarancje, polegające w szczególności na udzielaniu poręczeń lub gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych i obrotowych,

- regwarancje BGK będące zabezpieczeniem poręczeń lub gwarancji udzielonych przez instytucje finansowe,
- uczestnictwo kapitałowe BGK w funduszach poręczeniowych,
- poręczenia kredytów studenckich oraz kredytów na studia medyczne.

Ustawą o poręczeniach i gwarancjach został powołany w BGK Krajowy Fundusz Gwarancyjny, którego środki przeznaczane są przede wszystkim na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji objętych ww. programem, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, na rzecz MŚP.

„Program gwarancyjny „Czyste powietrze” z wykorzystaniem gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” ma na celu pomoc w wymianie źródeł ciepła lub termomodernizacji domów jednorodzinnych oraz wydzielonych w budynku jednorodzinym lokali mieszkalnych finansowanych gwarantowanym przez BGK kredytem. W 2021 r. na podstawie art. 4211 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) nastąpiło powołanie Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji, którego środki przeznaczane są przede wszystkim na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem przez BGK poręczeń i gwarancji w ramach realizacji tego programu.

Projektowana zmiana ustawy zapewnia prawne uregulowanie przeprowadzania przez BGK badań ewaluacyjnych programów poręczeniowo-gwarancyjnych. Programy te są realizowane z udziałem środków publicznych i badania ewaluacyjne umożliwiają ocenę skuteczności i efektywności udzielanej przez te programy pomocy i wykorzystania zaangażowanych środków.

W projekcie ustawy zaproponowane zostały również modyfikacje funkcjonujących obecnie rozwiązań dotyczących dochodzenia roszczeń z tytułu udzielonych przez BGK poręczeń i gwarancji, m.in. w obszarze powierzenia czynności windykacyjnych bankom lub instytucjom finansowym współpracującym z BGK przy oferowaniu produktów gwarancyjnych i poręczeniowych na podstawie umowy powierzenia. Proponowane zmiany mają charakter praktyczny oraz ułatwią BGK sprawne prowadzenie działalności poręczeniowej i gwarancyjnej w ramach programów rządowych.

Przepisy szczegółowe:

Ad art. 1 pkt 1 (art. 1):

Z art. 1 ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach usunięte zostały zapisy odnoszące się do zasobu majątkowego Skarbu Państwa (pkt 1) w związku z rezygnacją z rozwiązań

funkcjonujących dotychczas w ustawie w tym zakresie. Skorygowany został pkt 3 w odniesieniu do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK, w którym wskazano na objęcie regulacją ustawową funkcjonowania Krajowego Funduszu Gwarancyjnego. Projekt ustawy zakłada ponadto rezygnację z normy ust. 2 w art. 1, zgodnie z którą poręczenia i gwarancje stanowiły jedyne dopuszczalne formy ustanawiania odpowiedzialności majątkowej przez organy państwa i BGK za zobowiązania innych podmiotów. W opinii projektodawcy brakuje uzasadnienia dla dalszego utrzymywania takiego ograniczenia w państwie prawa. W obrocie gospodarczym występują różne formy zabezpieczania zobowiązań, zarówno osobiste, jak i rzeczowe, np. weksel, hipoteka, zastaw, przewłaszczenie na zabezpieczenie, kara umowna etc. Ustawa o poręczeniach i gwarancjach uniemożliwiła ustanawianie innych poza poręczeniem i gwarancją form zabezpieczenia. W pierwotnym zamierzeniu ustawodawcy (koniec lat 90. XX wieku, pierwsza dekada XXI wieku) ograniczenie to miało na celu zapobieganie nadmiernemu obciążaniu majątku Skarbu Państwa i wynikało z potrzeby kontrolowania działalności finansowej instytucji państwowych. W państwie prawa i kompleksowych regulacji krajowych i unijnych, dotyczących różnych dziedzin życia gospodarczego, organy państwa, reprezentujące Skarb Państwa, powinny mieć możliwość korzystania ze wszystkich przewidzianych prawem instytucji prawnych, na zasadach i warunkach określonych odrębnymi przepisami. W ocenie projektodawcy „uwolnienie” możliwości ustanawiania różnych zabezpieczeń prawnych zobowiązań nie spowoduje w obecnym stanie prawnym niekontrolowanego zaciągania zobowiązań przez organy państwowe, które zgodnie z zasadą praworządności działają na podstawie i w granicach prawa. Tym samym mogą zaciągać tylko takie zobowiązania, na które wyraźnie pozwalają im przepisy prawa. W tym kontekście przyjęte rozwiązanie pozostaje neutralne dla normy wyrażonej w art. 216 ust. 5 Konstytucji RP i nie spowoduje obejścia tego przepisu przez zaciąganie innych niż poręczenia, gwarancje i pożyczki zobowiązań i niekontrolowanego wzrostu długu publicznego.

W związku z powyższymi zmianami art. 1 otrzymał nowe brzmienie.

Ad art. 1 pkt 2 (art. 2):

Zmiany w słowniczku ustawy zostały wprowadzone w konsekwencji zmian ogólnych, w tym w rezultacie usunięcia z ustawy o poręczeniach i gwarancjach przepisów odnoszących się do udzielania przez BGK, w imieniu Skarbu Państwa, poręczeń i gwarancji (art. 3 ust. 6). Dodatkowo doprecyzowano kategorie zobowiązań, które mogą być obejmowane przez Skarb Państwa poręczeniem i gwarancją, ograniczając je do kredytów, pożyczek i obligacji, a w przypadku gwarancji wyjątkowo również gwarantowania wypłaty odszkodowania za

eksponaty wystawowe (projekt przewiduje zastąpienie poręczenia wypłaty odszkodowania – gwarancją). Ponadto w związku z rezygnacją z obejmowania poręczeniem lub gwarancją zobowiązań wynikających z transakcji zabezpieczających przed ryzykiem zmiany stopy procentowej lub ryzykiem walutowym, związanych z poręczonym lub gwarantowanym przez Skarb Państwa kredytem, pożyczką lub emisją obligacji, usunięto ze słowniczka tę kategorię zobowiązań. Doprecyzowano również definicję poręczeń lub gwarancji BGK przez uzupełnienie, że BGK może udzielać poręczeń i gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych we własnym imieniu i na własny rachunek (w obecnym brzmieniu ten element definicji znajduje się w art. 34a ustawy o poręczeniach i gwarancjach).

Zmiana dokonana w art. 2 ust. 1 pkt 9a lit. b i c związana jest z utratą mocy obowiązującej przywołanych w tych przepisach rozporządzeń unijnych i zastąpieniem ich nowymi rozporządzeniami wskazanymi w ustawie.

W słowniczku, w art. 2 ust. 1 dodano pkt 10a, w którym zdefiniowano pojęcie międzynarodowej instytucji finansowej, odwołując się w tym zakresie do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem bankowym”, zgodnie z którą międzynarodowa instytucja finansowa to instytucja finansowa, której większość kapitału własnego należy do państw będących członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub banków centralnych takich państw (art. 4 ust. 1 pkt 3). Zmiana ma charakter porządkujący – analogiczna definicja funkcjonuje w obecnie obowiązującej ustawie o poręczeniach i gwarancjach w art. 34a ust. 1 pkt 1.

Ad art. 1 pkt 3 (art. 2c):

Przepis art. 2c, zgodnie z którym skuteczność poręczenia i gwarancji jest uzależniona od wniesienia opłaty prowizyjnej, nie chroni gwaranta przed uchYLENIEM się od odpowiedzialności wobec beneficjenta gwarancji w przypadku niezapłacenia takiej opłaty. Brak zapłaty opłaty prowizyjnej, która pobierana jest w niektórych przypadkach corocznie, nie powoduje, że gwarancja traci swoją ważność. Stąd proponowane uchYLENIE ww. przepisu. W praktyce najczęściej umowa poręczenia lub gwarancji zawierana jest po wniesieniu opłaty prowizyjnej przez podmiot, który zawnioskował o udzielenie tego typu zabezpieczenia.

Szczegółowe uregulowania w zakresie sposobu naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od poręczenia i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa oraz wysokości tej opłaty zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie opłaty prowizyjnej od poręczenia i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2012 r. poz. 674), które

zachowa swoją moc do czasu wydania nowego rozporządzenia, na podstawie zmienionego nowelą upoważnienia ustawowego, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie zmiany ustawy. W art. 2c ust. 4 doprecyzowano zakres przedmiotowy aktu wykonawczego (w miejsce obecnie przekazanego do określenia w rozporządzeniu sposobu pobierania opłaty prowizyjnej, wprowadzono sposób jej naliczania jako bardziej precyzyjny) oraz skorygowano wytyczne. I tak Rada Ministrów ma wziąć pod uwagę:

- długość okresu, na który jest udzielane poręczenie lub gwarancja. Ta wytyczna będzie wpływała na określenie zarówno wysokości opłaty prowizyjnej (opłata będzie wzrastać wraz z wydłużaniem się okresu obowiązywania poręczenia lub gwarancji), jak i sposobu jej naliczania (prowizja od poręczeń i gwarancji rynkowych będzie naliczana corocznie, przy czym w pierwszym i ostatnim roku obowiązywania poręczenia lub gwarancji będzie ona naliczana proporcjonalnie do tego okresu w danym roku),
- niższą stawkę opłaty od poręczenia niż od gwarancji. Przyjęta zasada wynika z prawnych różnic między obiema instytucjami. Poręczenia to zobowiązania o charakterze akcesoryjnym, tj. powiązane z zobowiązaniem zabezpieczonym (poręczyciel odpowiada w takim samym zakresie jak dłużnik główny), z kolei abstrakcyjność gwarancji niesie ze sobą potencjalnie większe ryzyko odpowiedzialności gwaranta,
- rating podmiotu, którego zobowiązania mają zostać objęte poręczeniem lub gwarancją – w przypadku poręczeń i gwarancji tzw. rynkowych, tj. udzielanych na warunkach zgodnych z rynkiem wewnętrznym określonych w obwieszczeniu Komisji Europejskiej z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. UE C 155 z 20.06.2008, str. 10, z późn. zm.). Jeżeli podmiot nie będzie posiadał takiego ratingu proponuje się stosowanie stawek opłat ustalonych dla podmiotów zaliczonych do najniższych inwestycyjnych kategorii ratingowych,
- przy ustalaniu indywidualnych stawek opłat będzie brany pod uwagę także wynik wyceny ryzyka, związanego z udzielanym poręczeniem lub gwarancją. Dokonując takiego oszacowania, bierze się pod uwagę przede wszystkim rodzaj zastosowanego w danym przypadku instrumentu (poręczenie czy gwarancja), przyjmowane zabezpieczenia oraz prawdopodobieństwo niedokonania spłat zobowiązań wynikające z analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

W nowym akcie wykonawczym zachowanych zostanie większość obowiązujących obecnie przepisów. Stosowane obecnie rozporządzenie może, bez żadnych trudności w stosowaniu, obowiązywać 6 miesięcy po wejściu w życie procedowanej nowelizacji. W nowym rozporządzeniu uwzględnione zostaną zmiany wprowadzone w art. 3 ust. 2, art. 12 ust. 2a czy też art. 7 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, polegające na rezygnacji z niektórych celów udzielania gwarancji lub poręczenia, od których dotychczas pobierano opłatę.

Nowe przepisy, po wejściu w życie, będą stosowane do opłat prowizyjnych pobieranych corocznie od udzielonych już i aktywnych poręczeń i gwarancji. Nowa regulacja nie będzie dotyczyła opłat, które zostały pobrane jednorazowo jako warunek udzielenia poręczenia lub gwarancji (patrz art. 16).

Ad art. 1 pkt 4 (art. 2d):

Uchylenie przepisu art. 2d związane jest z likwidacją zasobu majątkowego Skarbu Państwa i rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK, na którym gromadzone były środki ze sprzedaży akcji i udziałów składających się na zasób majątkowy Skarbu Państwa oraz opłaty prowizyjne z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Opłata prowizyjna będzie przekazywana bezpośrednio na rachunek dochodowy części 79 budżetu państwa – obsługa długu Skarbu Państwa.

Ad art. 1 pkt 5 (art. 3):

Projektowana nowelizacja ustawy o poręczeniach i gwarancjach przewiduje uchylenie przepisów dotyczących możliwości udzielania przez BGK poręczenia lub gwarancji, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o poręczeniach i gwarancjach w brzmieniu obowiązującym BGK mógł udzielać, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, poręczeń i gwarancji powyżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro i do równowartości 30 000 000 euro. Od wprowadzenia w życie ww. przepisów nigdy takie poręczenia i gwarancje nie zostały udzielone. Jak wynika z informacji przedstawianych przez BGK, ww. instrument finansowy ma komercyjny charakter i wiąże się z nim restrykcyjne wymogi w zakresie ratingów, przy jednocześnie wysokich stawkach prowizyjnych, co powoduje, iż BGK nie udzielił dotychczas wyżej wspomnianych poręczeń i gwarancji, a także nie otrzymywał zapytań w tej sprawie. BGK posiada szeroki wachlarz dostępnych poręczeń i gwarancji udzielanych w ramach programów rządowych, które cieszą się zainteresowaniem. Wykreślenie ww. przepisów wiąże się z odpowiednią korektą przepisów dotyczących upoważnienia dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do udzielania poręczeń

i gwarancji, tak aby nie powstała ewentualna luka w zakresie możliwego zapotrzebowania na tego typu wsparcie.

W art. 3 dodatkowo zrezygnowano z dotychczasowego ust. 2 przewidującego możliwość udzielania poręczeń i gwarancji wykonania zobowiązań wynikających z transakcji zabezpieczającej przed ryzykiem zmiany stopy procentowej lub ryzykiem walutowym, związanej z kredytem (pożyczką) objętym poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, jeżeli transakcja taka odpowiadała standardom określonym przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Swapów i Instrumentów Pochodnych lub Związek Banków Polskich. Przepis jest martwy – takie poręczenia i gwarancje nigdy nie były przez Skarb Państwa udzielane. Analogicznej zmiany dokonano w art. 12 ust. 2a w odniesieniu do poręczeń i gwarancji emisji obligacji.

W dotychczas obowiązującej ustawie o poręczeniach i gwarancjach brakuje jednoznacznego rozstrzygnięcia, czy udzielane poręczenia i gwarancje mogą stanowić pomoc publiczną. Wynika to z przepisów powszechnie obowiązujących, jednak dla zwiększenia przejrzystości regulacji projektodawca proponuje wprowadzić przepisy w tym zakresie, analogicznie do regulacji odnoszącej się do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK (art. 34a ust. 2). W art. 3 dodany został ust. 5, który stanowi, że poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną. Biorąc pod uwagę warunki udzielania gwarancji i poręczeń niestanowiących pomocy publicznej określone w obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji, zasadne jest doprecyzowanie projektowanego art. 3 przez uzupełnienie regulacji o przepis ogólny wyłączający możliwość udzielania poręczeń i gwarancji przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej. Zakaz ten nie będzie stosowany w przypadku pomocy publicznej udzielanej w drodze poręczeń lub gwarancji Skarbu Państwa w przypadkach, w których jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa (tj. w przypadkach, do których zastosowanie ma art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) oraz w przypadkach, gdy udzielenie pomocy publicznej podmiotom w trudnej sytuacji jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Takie rozwiązanie jest spójne z ww. obwieszczeniem Komisji. Dodatkowo wprowadzony został zakaz udzielania poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną przedsiębiorcom, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc przyznaną przez Rzeczpospolitą Polską za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.

Ad art. 1 pkt 6 (art. 5 ust. 1):

Projekt ustawy zakłada podwyższenie maksymalnego progu procentowego z 50 % do 80 % kwoty zobowiązania, którą Skarb Państwa, reprezentowany przez Radę Ministrów lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, będzie mógł obejmować poręczeniem i gwarancją, w przypadku projektów, które nie będą musiały spełniać kryterium przedsięwzięcia o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, bezpieczeństwa lub obronności państwa. Dotychczasowe przepisy umożliwiają udzielanie poręczeń lub gwarancji Skarbu Państwa powyżej pułapu:

- 50 % zobowiązań finansowych – w przypadku poręczeń/gwarancji, które z uwagi na wymogi pomocy publicznej nie muszą być udzielane na warunkach odpowiadających warunkom rynkowym lub
- 60 % zobowiązań finansowych – w przypadku poręczeń/gwarancji, które muszą być udzielane na warunkach odpowiadających warunkom rynkowym,

jedynie przez Radę Ministrów i tylko w przypadku przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, bezpieczeństwa lub obronności państwa.

Z uwagi na możliwość udzielania przez Radę Ministrów poręczeń/gwarancji powyżej kwoty stanowiącej równowartość 30 mln euro, wsparcie udzielane w niższej wartości nie może jednocześnie obejmować pułapu przekraczającego 50 % zobowiązań w przypadku ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub 60 % w przypadku BGK.

Tak niski pułap procentowy spowodował, że w okresie kilkunastu lat obowiązywania ww. regulacji została udzielona tylko jedna gwarancja obejmująca 50 % zobowiązań kredytowych. Podwyższenie tego pułapu procentowego do 80 % zobowiązań może przyczynić się do wzrostu zainteresowania takim wsparciem i wypełni istniejącą obecnie lukę.

Pułap 80 % zobowiązań finansowych zabezpieczonych poręczeniem lub gwarancją wynika z jednego z wymogów z obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji. Aby wykluczyć istnienie pomocy państwa w przypadku indywidualnych poręczeń/gwarancji publicznych m.in. omawiane wsparcie powinno zasadniczo obejmować nie więcej niż 80 % niespłaconego kredytu lub innego zobowiązania finansowego.

Opisana powyżej zmiana nie wymaga wprowadzenia przepisu przejściowego.

Ad art. 1 pkt 7 (art. 7 i art. 8):

Ad art. 7. W art. 7 dokonano przebudowy i ograniczenia celów, na jakie poręczenia i gwarancje będą mogły być udzielane. Proponuje się, aby poręczenia lub gwarancje Skarbu Państwa obejmowały tylko takie przedsięwzięcia inwestycyjne, które zapewniłyby:

- rozwój lub utrzymanie infrastruktury (cel pozostający bez zmian),
- ochronę środowiska (cel pozostający bez zmian, który w aktualnych realiach może być powiązany z transformacją energetyczną kraju i realizacją założeń polityki klimatycznej),
- wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych będących wynikiem badań naukowych lub prac rozwojowych (cel pozostający bez zmian),
- realizację programów rządowych (ten cel wprowadzono dla zachowania elastyczności systemu, w przypadku zaistnienia konieczności szybkiej reakcji na zmieniającą się sytuację polityczno-gospodarczą),
- wsparcie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa (cel wprowadzany z uwagi na strategiczne znaczenie bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa w dobie realnego zagrożenia pokoju na świecie).

Pozostawiono możliwość udzielenia poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na zasilenie funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw oraz spłatę, objętego już poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, zobowiązania wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tym zobowiązaniem.

W ramach art. 7 zrezygnowano z niektórych przedsięwzięć, których finansowanie mogło być objęte poręczeniami i gwarancjami. Wynikało to w szczególności z rygorystycznych uwarunkowań dotyczących dopuszczalności takiego wsparcia, w tym wynikających z przepisów o pomocy publicznej. Były to m.in. przedsięwzięcia związane z działalnością eksportową. Należy jednak wskazać, że w tym obszarze pozostają dostępne inne formy wsparcia, w tym będące w dyspozycji takich państwowych instytucji rozwojowych jak: Korporacja Ubezpieczeń i Kredytów Eksportowych S.A., a także BGK. Wymogi przepisów o pomocy publicznej znacznie ograniczyły możliwość udzielania wsparcia, a co za tym idzie brak zainteresowania takim instrumentem, także w odniesieniu do: przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających restrukturyzację przedsiębiorstw, tworzenia bankowych linii kredytowych w celu finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego i MŚP

oraz współfinansowania programów lub projektów w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej.

Rezygnacja z celu polegającego na obejmowaniu poręczeniami lub gwarancjami Skarbu Państwa przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających tworzenie nowych miejsc pracy, związanych z daną inwestycją w ramach pomocy regionalnej, wynika z braku zainteresowania takim rodzajem wsparcia ze strony przedsiębiorców. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że realizacja celu zwiększenia zatrudnienia, w tym na obszarach słabiej rozwiniętych, może być osiągnięta w ramach pozostałych kategorii przedsięwzięć rozwojowych, które mogą być wspierane poręczeniami lub gwarancjami Skarbu Państwa.

Ad art. 8. Dotychczasowe brzmienie art. 8, dotyczącego ustanawiania zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa na wypadek roszczeń z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, zostało w projekcie zmodyfikowane. Podmiot, za którego zobowiązanie jest udzielane poręczenie albo gwarancja, będzie nadal zobligowany do ustanowienia pełnego zabezpieczenia. Zasadniczo będzie ono ustanawiane, jak dotychczas, przed zawarciem umowy poręczenia albo gwarancji, jednakże projektowana regulacja umożliwia jego uzupełnienie, do wymaganej wysokości, już po zawarciu ww. umowy.

Praktyka gospodarcza, na przykład w sektorze bankowym, stanowiącym adekwatny punkt odniesienia dla udzielanych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji, w szczególności w odniesieniu do wsparcia, które ma nie stanowić pomocy publicznej, wskazuje na bardziej elastyczne rozwiązania w kwestii ustanawiania zabezpieczeń.

Zgodnie z art. 93 ust. 1 Prawa bankowego: „W celu zabezpieczenia wierzytelności, które wynikają z czynności bankowych, bank może żądać zabezpieczenia przewidzianego w Kodeksie cywilnym i prawie wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym.”. Przepisy Prawa bankowego nie wskazują na uprzedniość czynności ustanawiania zabezpieczeń w stosunku do powstawania zabezpieczanych wierzytelności bankowych. Tak więc w praktyce występuje szereg sytuacji, w których banki, zobowiązane do profesjonalnego zarządzania ryzykiem swojej działalności, przyjmują niektóre zabezpieczenia już po powstaniu wierzytelności. Ma to miejsce na przykład w przypadku kredytów mieszkaniowych, gdzie zabezpieczenia hipoteczne są ustanawiane często po uruchomieniu kredytu i faktycznym przejściu własności nieruchomości na kredytobiorcę.

Proponowana zmiana art. 8 ustawy o poręczeniach i gwarancjach zmierza do uelastycznienia rozwiązania. W uzasadnionych przypadkach, niektóre zabezpieczenia mogłyby zostać

ustanowione już po udzieleniu poręczenia lub gwarancji. Przykładowo podmiot realizujący przedsięwzięcie inwestycyjne, finansowane kredytem zabezpieczonym poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, ustanawia aktualnie następujące zabezpieczenia przed udzieleniem poręczenia lub gwarancji: wystawia weksle *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, podpisuje akt notarialny o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, z późn. zm.), składa oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji na podstawie art. 44a ustawy o poręczeniach i gwarancjach, ustanawia pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym oraz zastaw rejestrowy na środkach ruchomych. Zakładając zmianę przepisów, taki podmiot mógłby np. dodatkowo ustanowić na rzecz poręczyciela lub gwaranta – Skarbu Państwa, zastaw rejestrowy na nabytych ze środków kredytowych składnikach majątkowych. W przypadku banków komercyjnych taki sposób działania jest normalną praktyką. Wprowadzenie takiego rozwiązania będzie korzystne dla interesów Skarbu Państwa, który zyska możliwość obciążania zabezpieczeniem na swoją rzecz wartościowych składników majątkowych kredytobiorcy, w tym nabywanych ze środków z zagwarantowanego kredytu.

Ad art. 1 pkt 8 (art. 9 ust. 2):

Zmiana w art. 9 ust. 2 ustawy o poręczeniach i gwarancjach związana jest ze zmianami dokonanymi w art. 7 ust. 2 pkt 2, do którego występuje odwołanie w tym artykule. Dotychczasowy pkt 2 w art. 7 ust. 2 został oznaczony jako pkt 1.

Ad art. 1 pkt 9 i 11 (art. 12 i art. 16):

Zmiany w artykule 12 i 16 ustawy o poręczeniach i gwarancjach stanowią konsekwencję rezygnacji ze współpracy z BGK w procesie udzielania poręczeń i gwarancji w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, zmian wprowadzonych w art. 3 oraz uchylecia art. 14.

Ad art. 1 pkt 10 (art. 14):

Uchylenie art. 14 jest związane ze zmianą wprowadzoną w art. 16 polegającą na odesłaniu w treści tego artykułu do art. 7. Do poręczeń i gwarancji spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych przez niego obligacji będzie się stosowało cały przepis art. 7, czyli zarówno ust. 1 i 2, o których mowa w art. 14, jak również ust. 3 tego artykułu.

Ad art. 1 pkt 12 i 13 (rozdział 5, art. 23):

Projekt ustawy zakłada zastąpienie poręczeń gwarancjami wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe z uwagi na oczekiwania właścicieli oraz uprawnionych posiadaczy eksponatów w tym zakresie, przede wszystkim ze względu na charakter prawny gwarancji, jako zobowiązania o charakterze abstrakcyjnym, które lepiej zabezpiecza ich uzasadnione interesy. Gwarancja jest instrumentem znanym w obrocie międzynarodowym. Ze względu na jej bezwarunkowy, nieakcesoryjny charakter postrzegana jest obok ubezpieczenia za dopuszczalny instrument zabezpieczenia wypłaty odszkodowania przez właścicieli czy uprawnionych posiadaczy eksponatów. Ustawa o poręczeniach i gwarancjach przewiduje możliwość udzielania jedynie poręczeń wypłaty odszkodowania, instrumentu o charakterze akcesoryjnym. Poręczenia miały wspierać organizowanie wystaw o znacznej wartości, których ubezpieczenie przekraczało możliwości finansowe organizatorów tych wystaw. Od wielu lat organizatorzy wystaw nie korzystają z tej formy wsparcia. Ostatnie poręczenie wypłaty odszkodowania za eksponaty wystawowe zostało udzielone przez Skarb Państwa w 2011 r. Jedną z przyczyn braku nowych wniosków w tym przedmiocie w okresie ostatnich 14 lat może być oferowanie właścicielom eksponatów poręczeń, a nie gwarancji. Zakłada się, iż zmiana ustawy w tym przedmiocie umożliwi organizowanie większej liczby wystaw, które z uwagi na znaczną wartość eksponatów oraz możliwości finansowe organizatorów wystaw nie mogą być ubezpieczane. Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż dla umożliwienia organizowania większej liczby wystaw niezbędne jest zapewnienie zgodności zwolnienia gwarancji z opłaty prowizyjnej z obowiązującymi przepisami o pomocy publicznej. W tym względzie możliwe są:

- notyfikacja programu pomocowego Komisji Europejskiej, stosownie do art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w trybie określonym w art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500). Ze względu na przeznaczenie pomocy, podstawą zgodności ww. pomocy z rynkiem wewnętrznym mógłby być art. 107 ust. 3 lit. d ww. Traktatu, tj. jako pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, analogicznie do programu pomocowego pn. „Pomoc na wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego w formie poręczeń skarbu państwa wypłaty odszkodowania z tytułu zniszczenia, uszkodzenia lub kradzieży nieubezpieczonych eksponatów” (nr programu: PL 44/2004), który został zatwierdzony przez Komisję Europejską 4 listopada 2004 r. i obowiązywał do dnia 31 grudnia 2014 r. Po upływie tego terminu ww. program pomocowy nie był przedłużany,

- udzielanie przedmiotowego zwolnienia jako pomocy indywidualnej.

Zastąpienie poręczeń gwarancjami nie wywołuje skutków prawnych w odniesieniu do poręczeń już udzielonych. Tym samym nie ma potrzeby zawarcia przepisów przejściowych w tym zakresie w ustawie.

Ad art. 1 pkt 14-16 (rozdział 6, art. 29 i art. 30):

Zasób majątkowy Skarbu Państwa tworzą:

- akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz
- akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r., zgodnie z ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. poz. 144).

Prawa z tytułu większości akcji i udziałów zgromadzonych na zasobie wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych. Zasób utworzony został jako zabezpieczenie wypłat na realizację zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Obecnie jest on bytem (reliktem) prawnym nie przynoszącym już zamierzonego efektu, jakim było zasilanie rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK środkami ze sprzedaży tych walorów. W obecnym stanie prawnym zasób nie przynosi żadnych korzyści, jest natomiast przedmiotem cyklicznego sprawozdawania i opiniowania (w przypadkach zamiany akcji/udziałów na zasobie), co wiąże się z niewspółmiernym nakładem pracy w stosunku do efektów. Zatem uzasadnionym działaniem jest jego likwidacja, a w jego następstwie również zamknięcie rachunku, na którym gromadzone były m.in. środki ze sprzedaży ww. akcji i udziałów. Od roku 2017 na rachunek wpływają wyłącznie środki z tytułu opłat prowizyjnych od udzielonych gwarancji. Dotychczas nie było konieczności wypłat środków z wykorzystaniem tego rachunku na cele związane z obsługą gwarancji i poręczeń. Całość środków, które zasiły rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych przeznaczana jest na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Środki te po zasileniu rachunku przelewane są do budżetu państwa. Łącznie w latach 2014–2025 przekazano na powyższy cel kwotę w wysokości 1 422 835 256,77 zł (słownie: jeden miliard czterysta dwadzieścia dwa miliony osiemset trzydzieści pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt sześć 77/100 złotych).

Konsekwencją likwidacji zasobu będzie zamknięcie rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK, dla obsługi którego m.in. ten rachunek został otworzony i przekazywanie jego źródła zasilania, jakim są obecnie opłaty prowizyjne od udzielonych poręczeń i gwarancji, bezpośrednio na rachunek dochodowy budżetu państwa w części 79 – obsługa długu Skarbu Państwa.

W przepisie dostosowującym w projekcie ustawy (art. 21) wprowadzono 6-miesięczny termin liczony od dnia wejścia w życie ustawy, w którym minister właściwy do spraw finansów publicznych zamknie w BGK rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, a środki znajdujące się na tym rachunku wraz z odsetkami przekaże jako dochód budżetu państwa na rachunek dochodów części 79 budżetu państwa – obsługa długu Skarbu Państwa, a następnie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. Zgodnie bowiem z art. 124 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa obejmują w szczególności wydatki budżetu państwa z tytułu (...) wypłat związanych z udzielonymi przez Skarb Państwa poręczeniami i gwarancjami. Zatem należy uznać, że również środki z likwidowanego rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa powinny wpłynąć na rachunek dochodowy części 79 budżetu państwa – obsługa długu Skarbu Państwa, tj. na rachunek właściwy dla dochodów i wydatków budżetu państwa dotyczących obsługi długu Skarbu Państwa. Środki przekazane z ww. rachunku na sfinansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa zostaną zwrócone na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a następnie przekazane w terminie 3 dni na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa.

Ad art. 1 pkt 17 (art. 34a):

Rozdział 8a ustawy o poręczeniach i gwarancjach reguluje kwestie dotyczące działalności poręczeniowej i gwarancyjnej BGK prowadzonej w ramach realizacji rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych.

W art. 34a wprowadzono korekty o charakterze redakcyjnym, wynikające ze zmian w zakresie pojęć i definicji wprowadzanych w projekcie nowelizacji („poręczenia lub gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego”, „międzynarodowe instytucje finansowe”, „rządowe programy poręczeniowo-gwarancyjne”). W takim właśnie zakresie, w ust. 4 tego artykułu, zostało zmienione upoważnienie ustawowe do wydawania rozporządzeń przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Na tej podstawie są wydawane cyklicznie rozporządzenia mające

charakter programów pomocowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Na ich podstawie BGK udziela pomocy publicznej, pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie. Akty te są terminowe i określają szczegółowe warunki i tryb udzielania takiej pomocy w formie poręczeń lub gwarancji w ramach programów rządowych (po wejściu w życie nowelizacji będą one nazywane rządowymi programami poręczeniowo-gwarancyjnymi) . Obecnie obowiązuje szereg takich rozporządzeń, w tym np.:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 października 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów w zakresie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 1601),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów w zakresie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 673),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów w zakresie programu „Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027” (Dz. U. poz. 672),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytu lub innego zobowiązania (Dz. U. poz. 664),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytu w ramach Funduszu InvestEU (Dz. U. poz. 635).

Zmiana brzmienia ww. przepisu upoważniającego do wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rozporządzeń, polegająca jedynie na dostosowaniu siatki pojęciowej do wprowadzonych w projekcie nowelizacji korekt niektórych zdefiniowanych pojęć, nie zmienia w żadnym stopniu jego merytorycznej zawartości, tj. nie ma wpływu na zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym, ani na wytyczne dotyczące treści tego aktu. Tym samym należy uznać, że obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy rozporządzenia, wydane na podstawie art. 34a ust. 4, zachowują moc i nie zachodzi konieczność zastąpienia ich nowymi rozporządzeniami.

Ad art. 1 pkt 18 i 19 (art. 34b i art. 34c):

Zmiany wprowadzone w wymienionych artykułach mają charakter porządkowy, analogiczny do zmian wprowadzonych w art. 34a.

Ad art. 1 pkt 20 (art. 34ca):

Projektowana zmiana ust. 1, 2 i 5 w art. 34ca ma charakter porządkowy. Uzasadnieniem zmiany treści ust. 3 i 4 w art. 34ca jest z kolei potrzeba o charakterze praktycznym. Zmiana regulacji pozwoli na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych i w rezultacie umożliwi płynną współpracę przy dochodzeniu wierzytelności z tytułu wykonania poręczeń lub gwarancji z bankami i instytucjami finansowymi na podstawie umowy powierzenia czynności windykacyjnych bankom lub instytucjom finansowym współpracującym z BGK przy oferowaniu produktów gwarancyjnych i poręczeniowych (na co wprost zezwala w obecnym stanie prawnym art. 34ca ust. 3). Norma przepisu art. 87 k.p.c. nasuwa wątpliwości, czy w przypadku przekazania dochodzenia roszczeń związanych z poręczeniami i gwarancjami pełnomocnikiem podmiotu, w tym pełnomocnikiem procesowym, któremu BGK powierzył te czynności, może być pracownik niebędący radcą prawnym ani adwokatem. Mając na uwadze rodzaje czynności wykonywanych na podstawie umowy powierzenia dochodzenia roszczeń z tytułu udzielonych przez BGK poręczeń lub gwarancji – dla zapewnienia operacyjnej sprawności tego procesu oraz w celu ograniczenia kosztów związanych z powierzaniem dochodzenia tych roszczeń – w pełni uzasadnione jest zapewnienie możliwości udzielenia upoważnienia do dokonywania poszczególnych czynności pracownikom banków lub instytucji finansowych, którzy w ramach wykonywanych zadań zajmują się windykacją, nie będąc jednocześnie profesjonalnymi pełnomocnikami. Udzielanie pełnomocnictw do dochodzenia w imieniu BGK roszczeń z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń pracownikom niebędącym adwokatami i radcami prawnymi będzie możliwe na każdym etapie toczącego się postępowania, również w postępowaniach wszczętych przed wejściem w życie projektowanej ustawy.

Nadanie nowego brzmienia ust. 3 w art. 34ca ma dodatkowo charakter porządkowy, związany ze zdefiniowaniem poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK, co skutkuje wykreśleniem z przepisu wyrażenia „udzielonymi w ramach programów rządowych”. Ponadto, w związku z tym, że w świetle Prawa bankowego, bank nie jest instytucją finansową, dokonano korekty tych fragmentów przepisu, które odnoszą się do „innej” instytucji finansowej przez wykreślenie wyrazu „innej”, co mogło wskazywać na bank jako inną instytucję finansową.

Zmiana art. 34ca ust. 1 pkt 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach przez uszczegółowienie trybu udzielania poręczeń i gwarancji nie powoduje potrzeby zawarcia przepisów przejściowych, ponieważ ewentualne zmiany w dotychczasowym trybie udzielania poręczeń i gwarancji będą dotyczyły tych poręczeń i gwarancji, które zostaną udzielone po wejściu w życie zmienionej ustawy. Również zmiany w art. 34ca ust. 4 mają na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, zatem *de facto* nie kreują nowego stanu prawnego, lecz jedynie potwierdzają dotychczasową wykładnię tego przepisu.

W art. 34ca proponuje się także dodanie ust. 6 przesądzającego, że w przypadku pomocy publicznej, pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie wynikającej z poręczeń lub gwarancji BGK, o której mowa w art. 34a ust. 2 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z dnia 24.09.2015, str. 9), BGK jest podmiotem właściwym do dochodzenia zwrotu kwoty stanowiącej równowartość takiej pomocy w zakresie, w jakim pomoc ta stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem powyższego artykułu.

Obecne regulacje prawne zawarte w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej precyzują sposób postępowania, w tym podmioty właściwe do dochodzenia zwrotu pomocy, jedynie w przypadku wydania decyzji przez Komisję Europejską o obowiązku zwrotu pomocy. W praktyce częściej mogą zaistnieć przypadki, w których naruszone zostały zasady udzielania pomocy, powodujące, że udzielona pomoc jest bezprawna, które nie były jednak objęte postępowaniem przed Komisją Europejską. Wskazanie w ustawie o poręczeniach i gwarancjach BGK jako podmiotu dochodzącego w takich przypadkach roszczeń o zwrot udzielonej bezprawnie pomocy, gdy pomoc taka wynika z udzielonych przez BGK poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, uchyla ewentualne wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie, dając BGK wyraźne umocowanie ustawowe do działania w takich sprawach, w tym w ramach postępowania przed sądem.

Jednocześnie, w celu zniwelowania skutków udzielenia bezprawnej pomocy, w projektowanym przepisie przewidziano, że podmiot, któremu udzielono takiej pomocy, zobowiązany będzie do zwrotu kwoty stanowiącej równowartość takiej pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia udzielenia takiej pomocy. Ponadto, w drodze analogii do rozwiązań przyjętych w art. 17 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zaproponowano 10-letni okres przedawnienia dla roszczeń BGK z tytułu pomocy udzielonej z naruszeniem ww. art. 108 ust. 3, liczony od dnia udzielenia tej pomocy. Należy przy tym mieć na uwadze, że projektowana regulacja będzie pozostawać bez uszczerbku dla kompetencji Komisji Europejskiej wynikających z rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589, jak również dla obowiązku beneficjenta w zakresie zwrotu pomocy wskazanego w art. 25 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz uprawnień podmiotu udzielającego do jej odzyskania wskazanych w art. 27 i art. 28 tej ustawy. Nie można bowiem wykluczyć przypadku, że Komisja Europejska wyda decyzję o niezgodności pomocy i nakaże jej odzyskanie po upływie 10-letniego terminu określonego w projektowanym art. 34ca ust. 6. Podobne okoliczności były już przedmiotem rozstrzygnięć TSUE, m.in. w sprawie C-24/25 Mission-Trading, EU:C:2025:862, w której TSUE orzekł, że art. 16 ust. 3 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589, w zakresie, w jakim dotyczy zasady skuteczności, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on stosowaniu krajowego terminu prekluzyjnego do odzyskania pomocy, jeżeli termin ten upłynął jeszcze przed wydaniem decyzji Komisji Europejskiej uznającej tę pomoc za niezgodną z prawem i nakazującej jej odzyskanie. Przedmiotowa regulacja dotyczyć będzie w szczególności udzielenia pomocy z przekroczeniem limitu pomocy lub przekroczeniem limitu finansowania obejmowanego pomocą. Przy czym należy mieć na uwadze, że w zależności od uwarunkowań dotyczących udzielania pomocy kwota podlegająca zwrotowi może obejmować równowartość całości udzielonej pomocy (cała udzielona pomoc będzie pomocą bezprawną), albo może obejmować równowartość części udzielonej pomocy (jedynie część udzielonej pomocy będzie pomocą bezprawną). Stąd w projektowanym przepisie wskazano na obowiązek zwrotu kwoty stanowiącej równowartość pomocy w zakresie, w jakim pomoc stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem ww. art. 108 ust. 3. Przykładowo, gdy udzielona zostanie pomoc *de minimis* z przekroczeniem limitu dla takiej pomocy, wówczas nawet niewielkie przekroczenie limitu pomocy *de minimis* będzie skutkowało obowiązkiem zwrotu kwoty obejmującej całość udzielonej pomocy, a nie tylko kwoty wynikającej z przekroczenia. Z kolei w przypadku pomocy publicznej udzielonej w ramach działających w BGK Funduszu Gwarancji Płynnościowych lub Funduszu Gwarancji Kryzysowych z przekroczeniem limitu finansowania obejmowanego pomocą (wynikającego z programu pomocowego zatwierdzonego przez Komisję Europejską), wówczas przekroczenie tego limitu będzie skutkowało obowiązkiem zwrotu kwoty obejmującej część udzielonej pomocy wynikającej z tego przekroczenia, a nie całość udzielonej pomocy.

Projektowana regulacja znajdzie zastosowanie także do pomocy udzielonej przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

Ad art. 1 pkt 21, 22 i pkt 24 (art. 34d i art. 34e oraz art. 34g):

Zmiany wymienionych artykułów mają charakter porządkowy.

Ad art. 1 pkt 23 (art. 34f):

Zmiany proponowane w art. 34f mają charakter doprecyzowujący, wskazane zostały w nim terminy opracowania oraz zatwierdzenia planu finansowego rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego.

Ad art. 1 pkt 25 (art. 34ga):

Zmiana w ust. 3 art. 34ga ma związek ze zmianą numeracji jednostki redakcyjnej w art. 7, do której odwołanie występuje w tym ustępie.

Ad art. 1 pkt 26 (art. 34h ust. 2a):

Zgodnie z projektem ustawy, odwrotnie niż dotychczas, plan finansowy Krajowego Funduszu Gwarancyjnego będzie zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Ad art. 1 pkt 27 (art. 34i):

Ustawa została uzupełniona o przepisy dotyczące przeprowadzania badań ewaluacyjnych programów poręczeniowych i gwarancyjnych BGK. Programy te są realizowane z wykorzystaniem środków publicznych, a badania ewaluacyjne służą weryfikacji efektywności dystrybuowanej pomocy i są systematycznie przeprowadzane przez BGK. Przepis art. 34i ma uzupełnić lukę regulacyjną (stworzenie ram prawnych obowiązkowego poddawania się przez przedsiębiorców takim badaniom, uregulowanie kwestii związanych z ochroną danych osobowych oraz tajemnicy bankowej i tajemnicy przedsiębiorcy) i tym samym usprawnić proces oceny skuteczności realizowanych programów. Przepis został zaprojektowany z intencją stosowania badań ewaluacyjnych do poręczeń i gwarancji stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytów udzielanych przedsiębiorcom.

Ze względu na różnorodność udzielanych przez BGK gwarancji i poręczeń nie jest możliwe określenie zamkniętego katalogu obszarów oraz danych, które będą przedmiotem oceny w ramach badań ewaluacyjnych, a tym samym wskazanie precyzyjnych kryteriów określających granice przekazywanych danych dla potrzeb badań ewaluacyjnych. W art. 34i ust. 2 wskazano

przykładowe obszary, które w oparciu o dotychczasowe doświadczenia BGK mogą być objęte oceną. Skonkretyzowany zakres badań będzie jednak wynikał z rodzaju instrumentu gwarancyjnego/poręczeniowego, a proponowane brzmienie przepisu ma umożliwić skonstruowanie odpowiedniej ankiety ewaluacyjnej dopasowanej do danego instrumentu wsparcia. Jej celem będzie rzetelne zbadanie skuteczności i wpływu gwarancji/poręczenia na funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Specyfika instrumentów poręczeniowo-gwarancyjnych wymaga często pozyskiwania informacji wynikających z umów zawieranych przez BGK z ministrami lub innymi instytucjami, regulujących zasady stosowania przez BGK danego instrumentu poręczeniowego lub gwarancyjnego. W praktyce oznacza to, że BGK nie jest w stanie przewidzieć, jakie informacje, zgodnie z wolą instytucji zarządzającej danym instrumentem poręczeniowym lub gwarancyjnym, będą przedmiotem badania ewaluacyjnego. Zakres pytań, które mają odzwierciedlenie w ankiecie, jest w takich przypadkach zazwyczaj ustalany przez instytucję zarządzającą danym instrumentem poręczeniowym lub gwarancyjnym i BGK nie ma wpływu na ich treść. Również nie jest możliwe przewidzenie, jakie gwarancje będą udzielane przez BGK w przyszłości, co ma przełożenie na późniejszy zakres pytań ewaluacyjnych. Bardzo szybki rozwój oferty gwarancyjnej BGK, skierowany do przedstawicieli różnych sektorów gospodarki, uniemożliwia stworzenie „na sztywno” jednego i ujednoliconego katalogu pytań ewaluacyjnych (faktoranci, leasingobiorcy, rolnicy, podmioty prowadzące działalność w sektorze obronnym/produkujący produkty podwójnego zastosowania).

Zakres informacji określanych przez BGK, które będą przedmiotem badania, ma być niezbędny i adekwatny do jego przeprowadzenia oraz uwzględniać cele określonego rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego objętego badaniem. BGK będzie określał we wzorach wniosków o udzielenie poręczenia i gwarancji kategorie informacji, które będą mogły być pozyskiwane od podmiotu ubiegającego się o poręczenie lub gwarancję w ramach przeprowadzanego badania ewaluacyjnego. Nie jest możliwe określenie we wzorze wniosku wszystkich informacji, które będą gromadzone w badaniu ewaluacyjnym, bo oznaczałoby to, że *de facto* ankieta powinna być załącznikiem do takiego wniosku. Potrzeby badawcze, w szczególności związane z sondowaniem ewentualnych zmian w zakresie parametrów produktu czy warunków jego udzielania, mogą się pojawić później niż na etapie projektowania produktu, kiedy tworzone są takie wzory wniosków. Stąd we wzorach wniosków określony zostanie zakres wymaganych informacji.

BGK będzie przeprowadzał badania udzielonych poręczeń i gwarancji, w terminach określonych w umowach zawartych z podmiotami zarządzającymi programami rządowymi, w przypadku gdy umowa nie określa terminu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego, nie częściej niż raz w roku – przy czym ostatnie badanie może być przeprowadzone nie później niż w terminie jednego roku od upływu terminu ważności poręczenia lub gwarancji.

Czas przetwarzania przez podmiot trzeci danych objętych tajemnicą bankową będzie zasadniczo wyznaczony celem przetwarzania, czyli w tym przypadku przeprowadzeniem badań ewaluacyjnych (art. 104 ust. 8 Prawa bankowego), analogicznie do przypadku podmiotów wskazanych w art. 104 ust. 5-7 Prawa bankowego, którym ujawniane są dane objęte tajemnicą bankową w przypadkach określonych w tych przepisach.

W celu zapewnienia faktycznej możliwości przeprowadzenia badań ewaluacyjnych w stosunku do ogółu beneficjentów oraz umożliwienia zlecenia przez BGK wykonania tych czynności innym podmiotom, zawodowo trudniącym się przeprowadzaniem takich badań, proponowane jest wprowadzenie regulacji zobowiązujących beneficjentów do poddania się tym badaniom, w tym wyłączenie obowiązku uzyskiwania odrębnej zgody na ujawnienie danych chronionych niezbędnych do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego w przypadku przekazania przez BGK tych czynności w całości lub w części podmiotowi prowadzącemu takie badania. W obecnym stanie prawnym możliwość dokonania ewaluacji środka pomocowego jest uzależniona od woli beneficjenta oraz od uzyskania wymaganej zgody na przetwarzanie danych osobowych, czy też przekazanie informacji objętych tajemnicą bankową na potrzeby badania, co jest rozwiązaniem nieefektywnym i praktycznie uniemożliwiającym przeprowadzanie takich badań na miarodajnej próbie beneficjentów. Zgodnie z projektowanym art. 34i ust. 8 podmiot prowadzący na zlecenie BGK badania ewaluacyjne będzie mógł przetwarzać dane podmiotu obowiązującego do poddania się badaniu, w tym dane osobowe. Zakres danych osobowych podlegających wyłączeniu z uzyskiwania odrębnej zgody został ograniczony do niezbędnego minimum (zgodnie z zasadą minimalizacji danych, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych), co zapewni możliwość dokonywania skutecznej oceny pomocy z wykorzystaniem środków publicznych oraz oceny celowości kontynuowania określonych form tej pomocy i udzielanego wsparcia. Również informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa będą mogły być ujawnione, wykorzystane i pozyskane przez BGK oraz podmioty współpracujące z BGK w tym procesie bez uznania tych czynności za czyny nieuczciwej konkurencji. Przetwarzanie takich informacji wykraczające poza zakres badania takim czynem będzie zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej

konkurencji (Dz. U. z 2026 r. poz. 85). Projektowana regulacja art. 34i ust. 10 pozwoli także na wyłączenie BGK w procesie ewaluacji z przepisów dotyczących konieczności uzyskiwania zgód na kontakt z badanymi przez poszczególne kanały komunikacji. Celem przepisu ust. 10 w art. 34i jest przesądzenie, że badanie ewaluacyjne, które od strony praktycznej zazwyczaj przeprowadzane jest w formule zdalnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, nie podlega rygorom dotyczącym korzystania z takiej formuły. Przesądzenie tego ułatwi proces przeprowadzania badania bez ryzyka narażenia się na zarzut, że chociażby telefoniczna próba nawiązania kontaktu z badanym podmiotem następuje bez jego zgody. Prowadzenie badań ewaluacyjnych nie będzie bowiem podlegało zakazom, warunkom i ograniczeniom w zakresie przesyłania niezamówionej informacji handlowej, czy też używania telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów przesyłania informacji handlowej, wynikających z odrębnych przepisów. Dotyczy to przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513). Z kolei zmiana art. 104 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe (art. 4 noweli) umożliwi zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy bankowej udzielania ww. informacji przy ich przekazywaniu podmiotom prowadzącym na zlecenie BGK takie badania. Dotyczy to informacji objętych tajemnicą bankową w zakresie udzielonego poręczenia lub gwarancji BGK oraz poręczonego/gwarantowanego zobowiązania podmiotu poddanego badaniu. Uzasadnieniem tego wyłączenia jest charakter przeprowadzanych badań – nie są to badania marketingowe, tylko ewaluacyjne. Konieczność ich przeprowadzenia wynika często z zawartych umów ze sponsorami projektów. BGK dysponuje środkami publicznymi i unijnymi, a przeprowadzane badania mają potwierdzać efektywność wykorzystania tych środków.

Z badań ewaluacyjnych, zgodnie z ust. 11 art. 34i, BGK będzie sporządzał, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia takiego badania, raport zawierający zagregowane dane (bez wskazania danych konkretnych podmiotów) wskazujące na efektywność i użyteczność rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego lub określonej kategorii poręczeń lub gwarancji. Raport będzie publikowany na stronie internetowej BGK w terminie 3 miesięcy od daty jego sporządzenia. Raport nie będzie mógł zawierać danych, które pozwalałyby na identyfikację podmiotów poddanych badaniom ewaluacyjnym i tym samym ujawniały tajemnice prawnie chronione (ust. 12).

Ad art. 1 pkt 28 (art. 43):

Zmiana art. 43 ust. 1 ma charakter doprecyzowujący. Wyjaśnia w sposób niebudzący wątpliwości kwestie dotyczące tytułu prawnego do naliczania i dochodzenia odsetek od

należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń. Zgodnie z art. 359 § 1 Kodeksu cywilnego odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Ustawodawstwo polskie nie przewiduje żadnego ogólnego obowiązku płacenia odsetek w każdym wypadku istnienia zobowiązania. Brak było jednoznacznej regulacji ustawowej, która wskazywałaby na podstawę do naliczania takich odsetek. Należy podkreślić, iż w dotychczasowej praktyce odsetki takie były zawsze naliczane. Zmiana przepisu potwierdza jedynie istniejący stan faktyczny. Nowelizowany przepis bezpośrednio wskazuje na uprawnienie ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dochodzenia odsetek od kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, na zasadach, warunkach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.

Dodatkowo w art. 43 dodano ust. 6 i 7 w treści analogicznej, jak w art. 34ca ust. 6 i 7 (art. 1 pkt 20 projektu ustawy). W projektowanym ust. 6 przewidziano, że minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie dochodził od podmiotu, któremu udzielono pomocy z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwrotu kwoty stanowiącej równowartość takiej pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia udzielenia takiej pomocy. Ponadto w ust. 7 przewidziano dziesięcioletni okres przedawnienia dla roszczeń z tytułu pomocy udzielonej z naruszeniem ww. art. 108 ust. 3, liczony od dnia udzielenia tej pomocy. Analogicznie do przypadku okresu przedawnienia dla roszczeń BGK z tytułu pomocy udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, projektowana regulacja będzie pozostawać bez uszczerbku dla kompetencji Komisji Europejskiej wynikających z rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589, jak również dla obowiązku beneficjenta w zakresie zwrotu pomocy wskazanego w art. 25 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz uprawnień podmiotu udzielającego do jej odzyskania wskazanych w art. 27 i art. 28 tej ustawy.

Ad art. 1 pkt 29 (art. 43b):

Proponowana zmiana art. 43b ma charakter analogiczny do zmiany art. 43. Doprecyzowuje ona sytuację prawną dotyczącą naliczania odsetek od należności Skarbu Państwa z tytułu poręczeń i gwarancji, obejmujących zobowiązania zaciągnięte w celu zasilenia funduszy utworzonych, na mocy odrębnych ustaw w BGK. Szereg ustaw, jak np. ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, z późn. zm.) i inne ustawy o charakterze *lex specialis* wobec ustawy o poręczeniach i gwarancjach, umożliwiają podmiotom w nich

określonym zaciąganie zobowiązań, np. w formie kredytów, pożyczek, emisji obligacji, które z mocy samej ustawy obejmowane są gwarancją Skarbu Państwa. Ustawy takie zobowiązują ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dochodzenia zwrotu kwot wydatkowanych z tytułu tych gwarancji, bez literalnego wskazania odsetek naliczanych od należności z tego tytułu. Z uwagi na cywilnoprawny charakter należności z tytułu realizacji poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa naliczanie odsetek wobec dłużnika nie wydaje się budzić wątpliwości, jednak wskazanie wprost w art. 43b uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów do naliczania i dochodzenia takich odsetek ma na celu jednoznaczne zredagowanie normy prawnej.

Ad art. 1 pkt 30 (art. 46):

Zmiany w art. 46 są konsekwencją uchylecia przepisów dotyczących zasobu majątkowego Skarbu Państwa i rachunku rezerw poręczeniowo-gwarancyjnych w BGK. Rada Ministrów nie będzie już przedstawiała corocznie Sejmowi sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej państwa za dany rok w zakresie informacji o liczbie i wartości akcji i udziałów składających się na zasób oraz o wykorzystaniu środków gromadzonych na ww. rachunku.

Ad art. 1 pkt 31 (art. 47a):

Zmiana przepisu art. 47a, poza modyfikacjami o charakterze porządkowym, polega na usunięciu wyrazów „spłaty kredytu” w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi podstaw do prowadzenia przez BGK windykacji nie tylko zobowiązań wynikających z umów kredytowych, ale również innych zobowiązań objętych poręczeniem lub gwarancją. Są to np. zobowiązania z umów leasingu lub faktoringu, należytego wykonania umowy czy wniesienia wadium. Zmiana ta ma na celu wyeliminowanie interpretacji polegającej na ograniczeniu prawa do wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela jedynie w przypadku poręczenia lub gwarancji spłaty kredytu. Brak objęcia skutkiem wstąpienia w prawa wierzyciela wierzytelności z tytułu zrealizowanych gwarancji lub poręczeń odnoszących się do innych zobowiązań aniżeli wynikających z umowy kredytowej powodowałoby, że dochodzenie tych roszczeń przysługujących BGK byłoby utrudnione, a niekiedy wręcz niemożliwe.

Ad art. 2 i art. 8:

Zmiana w art. 39d i 39j ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 218, z późn. zm.) polega na uchyleniu obowiązku ustanawiania zabezpieczeń w związku z udzielaniem gwarancji spłaty zobowiązań

wynikających z zaciąganych przez BGK na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego kredytów i pożyczek oraz obligacji emitowanych przez BGK na rzecz tego Funduszu. Obecnie BGK pozyskuje finansowanie dłużne w formie kredytów, pożyczek i emisji obligacji na rzecz czterech funduszy utworzonych w BGK, tj. Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy oraz Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych. Ustanowienie zabezpieczenia gwarancji wymagane jest tylko w przypadku zobowiązań zaciąganych na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego i polega na podpisaniu aktu notarialnego o poddaniu BGK egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego. Ustanowienie zabezpieczenia generuje dodatkowe koszty pokrywane ze środków Krajowego Funduszu Drogowego. Należy zwrócić uwagę, iż powstanie obowiązku wypłaty gwarancji przez Skarb Państwa może mieć miejsce jedynie w sytuacji, w której stan środków na KFD będzie niewystarczający do spłaty zadłużenia, a Skarb Państwa nie zapewni w Krajowym Funduszu Drogowym adekwatnej ilości środków dla obsługi zadłużenia tego Funduszu. Tym samym przyjmowanie zabezpieczenia w postaci poddania się egzekucji przez BGK wydaje się nieracjonalne, ponieważ prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji, w której gwarancja zostanie wypłacona, ma czysto hipotetyczny charakter.

Dodatkowo, zgodnie z art. 39d ust. 4 ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym w związku z art. 43 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, egzekucja jest ograniczona jedynie do środków Krajowego Funduszu Drogowego i nie może być prowadzona z majątku BGK. Środki gromadzone na tym Funduszu są w przeważającej części środkami publicznymi, takimi jak opłata paliwowa, opłata za przejazd autostradą itp. Zatem zniesienie obowiązku ustanowienia zabezpieczenia jest uzasadnione. Nie spowoduje ono konieczności wydania przepisów przejściowych w tym zakresie. Ustanowione dotychczas zabezpieczenia pozostaną utrzymane.

Zmiana ust. 2 w art. 39d ma charakter porządkowy i jest związana ze zmianą numeracji w art. 7 ust. 2, w którym dotychczasowa treść pkt 2 została oznaczona jako pkt 1.

Uchylenie ust. 4 w tym artykule spowodowane jest powieleniem treści art. 43 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, który zgodnie z ust. 2 art. 39d stosuje się do poręczeń i gwarancji udzielanych za zobowiązania BGK zaciągane na rzecz KFD, podobnie jak inne przepisy tej ustawy.

Z kolei art. 39j ust. 2 uzupełniono o przepisy ustawy o poręczeniach i gwarancjach, które stosuje się do poręczeń i gwarancji wypłat ze środków KFD, o których mowa w tym ustępie o art. 43 ust. 1, 6 i 7 i art. 43b, i podobnie jak w przypadku art. 39d, w art. 39j uchylono ust. 4, którego

treść została zachowana przez odesłanie w ust. 2 tego artykułu do art. 43 ust. 1 i art. 43b ustawy o poręczeniach i gwarancjach.

Analogiczne zmiany poparte podobnymi argumentami proponuje się w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1133, z późn. zm.) w odniesieniu do Funduszu Kolejowego, na potrzeby którego nie jest aktualnie pozyskiwane finansowanie dłużne (art. 8 projektu ustawy).

Ad art. 3:

Wykreślenie ust. 7 z art. 56 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2026 r. poz. 809), zgodnie z którym środki uzyskane z prywatyzacji akcji i udziałów zgromadzonych na zasobie majątkowym Skarbu Państwa przeznacza się na zasilenie rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, związane jest z likwidacją tego zasobu i zamknięciem ww. rachunku. Od momentu wejścia w życie nowych przepisów środki ze zbycia akcji i udziałów będą mogły być przeznaczone na cele nie związane z zaspokajaniem roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa. O ich przeznaczeniu będą decydowały organy uprawnione do wykonywania praw z tych udziałów i akcji, w których dyspozycji dotychczas te akcje i udziały pozostawały.

Ad art. 4:

Zmiana art. 104 ustawy – Prawo bankowe ma na celu zwolnienie BGK z obowiązku zachowania tajemnicy bankowej w odniesieniu do informacji o podmiotach, które uzyskały poręczenie lub gwarancję BGK, przekazywanych podmiotom przeprowadzającym badania ewaluacyjne, jeżeli informacje takie są niezbędne do przeprowadzenia takiego badania. Podmioty oraz osoby w nich zatrudnione, którym udzielono lub ujawniono ww. informacje stanowiące tajemnicę bankową, będą mogły je wykorzystać wyłącznie w celu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.

Ad art. 5:

Uchylenie ust. 7 w art. 4211 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska wynika z brzmienia art. 47a ustawy o poręczeniach i gwarancjach, który stanowi ogólną podstawę do wstępowania przez BGK w prawa beneficjenta gwarancji lub poręczenia do wysokości dokonanej przez BGK zapłaty w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, w tym w odniesieniu do poręczeń i gwarancji udzielanych ze środków Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji.

Ad art. 6:

Zmiana ust. 2a w art. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 195), zwanej dalej „ustawą o BGK”, polegająca na nadaniu mu nowego brzmienia ma na celu wskazanie ogólnej podstawy prawnej potwierdzającej możliwość wdrażania przez BGK instrumentów finansowych ze środków unijnych lub środków wsparcia zwrotnego podlegających ponownemu wykorzystaniu pochodzących pierwotnie ze środków unijnych. Instrumenty takie są wdrażane w oparciu o zmieniany przepis w związku z przepisem art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Projektowana zmiana pozwoli na uniknięcie potrzeby nowelizowania zmienianego przepisu wraz z wejściem w życie kolejnych przepisów unijnych regulujących zasady stosowania takich instrumentów. W szczególności proponowana zmiana obejmie wdrażanie instrumentów finansowych w ramach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.). Zadanie wdrożenia instrumentów gwarancyjnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG 2021–2027) zostało powierzone BGK przez Instytucję Zarządzającą FENG (Minister Funduszy i Polityki Regionalnej) na podstawie art. 59 ust. 3 lit. c ww. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. jako publicznemu bankowi rozwoju spełniającemu warunki określone w tym artykule. Instrumenty finansowe oferowane w ramach ww. funduszy to m.in. poręczenia i gwarancje. Ww. przepis stanowi podstawę do realizacji programów takich jak: Fundusz Gwarancyjny POIR i Fundusz Gwarancji Rolnych, które są realizowane z wykorzystaniem środków unijnych. Proponowane brzmienie umożliwi tworzenie analogicznych instrumentów z wykorzystaniem środków unijnych, również w nowej perspektywie finansowej po roku 2027. Z kolei wykreślenie z art. 5 w ust. 1 wyrazów „lub w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa” wiąże się z wyłączeniem BGK z procedury udzielania poręczeń i gwarancji w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa zgodnie ze zmianą zaproponowaną w art. 3 ustawy o poręczeniach i gwarancjach.

Zmiana ust. 2b w art. 5 ustawy o BGK ma charakter porządkowy i jest konsekwencją proponowanej zmiany w ust. 2a tego artykułu.

Powyższe regulacje nie będą wymagały przepisów przejściowych. Potwierdzają one istnienie stanu faktycznego – wdrażanie instrumentów zwrotnych, które dotychczas było przez BGK realizowane.

Ad art. 7:

W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234, z późn. zm.) rozszerzono przez zmianę art. 38 ust. 10 i odwołanie do ust. 9, możliwość udzielania poręczeń i gwarancji za zobowiązania PKP PLK S.A. z tytułu prac przygotowawczych i zadań inwestycyjnych, o których mowa w ust. 9 tego artykułu.

Ad art. 9:

W ustawie z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 505, z późn. zm.) w art. 11 w ust. 3 określono, iż opłata prowizyjna od gwarancji ostrożnościowej będzie wpłacana na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa w związku z likwidacją rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa prowadzonego przez BGK.

Ad art. 10:

W ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (Dz. U. z 2024 r. poz. 1554, z późn. zm.) w art. 3 dokonano analogicznych zmian jak w art. 39d ustawy o autostradach płatnych i Krajowym Funduszu Drogowym, tj. w ust. 2 wprowadzono zmianę o charakterze porządkowym związaną ze zmianą numeracji w odesłaniu do art. 7 ust. 2, w którym dotychczasowa treść pkt 2 została oznaczona jako pkt 1. Ponadto uchylono ust. 4 w tym artykule, w związku z powieleniem w tym ustępie treści art. 43 ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Przepisy tej ustawy, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki stosuje się odpowiednio do poręczeń i gwarancji udzielanych za zobowiązania BGK zaciągane na rzecz Funduszu Polskiej Nauki. W związku z tym nie ma potrzeby wyłączenia z ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki stosowania art. 43 ust. 2 i 3 ustawy o poręczeniach i gwarancjach.

Ad art. 11:

Zmiana ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 764, z późn. zm.) ma charakter porządkowy i dotyczy oczywistego błędu występującego w art. 15zzzd ust. 3 tej ustawy, związanego z odwołaniem się do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK i dodatkowo umożliwia stosowanie do poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK na podstawie tej ustawy art. 34i (badania ewaluacyjne) i art. 47a (wstąpienie w prawa beneficjenta poręczenia lub gwarancji) ustawy o poręczeniach i gwarancjach.

Ad art. 12 i art. 13:

Uchylenie art. 74 z ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.) oraz analogicznie do art. 21f z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.) związane jest z odwołaniem się do art. 47a ustawy o poręczeniach i gwarancjach, w brzmieniu nadanym w art. 1 pkt 31 projektu ustawy, odpowiednio w art. 15zzzd ust. 3 i art. 21a ust. 3 ww. ustaw (patrz ad art. 11 i art. 13). Art. 47a ustawy o poręczeniach i gwarancjach wyczerpuje dyspozycję art. 74 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (w tym miejscu należy zaznaczyć, iż ww. przepis art. 74 odwoływał się do poręczeń i gwarancji udzielanych na podstawie art. 15zzzd ustawy zmienianej w art. 11 i art. 21f ustawy zmienianej w art. 13).

Art. 47a będzie stosowany m.in. w przypadku wstąpienia przez BGK w prawa zaspokojonego wierzyciela z tytułu wykonania zobowiązania objętego gwarancją lub poręczeniem udzielonymi odpowiednio w związku ze skutkami COVID-19 oraz w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych. Pozostawienie obu przepisów powodowałoby powielenie takich samych norm prawnych w różnych ustawach.

Zmiana w art. 71 ust. 3 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw ma charakter porządkowy i związana jest ze zmianą oznaczenia pkt 2 (obecnie pkt 1) w ust. 2 w art. 7 tej ustawy, do którego występuje odwołanie w art. 71 ust. 3 ustawy z dnia 31

marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie z projektem ustawy, odwrotnie niż dotychczas, plan finansowy Funduszu Gwarancji Płynnościowych będzie zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki. Stąd propozycja nowego brzmienia art. 72 ust. 2a ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

Analogiczna zmiana została dokonana w art. 21d ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Plan finansowy Funduszu Gwarancji Kryzysowych będzie również, tak jak w przypadku Krajowego Funduszu Gwarancyjnego i Funduszu Gwarancji Płynnościowych, zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Ad art. 14:

Zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1509, z późn. zm.) mają charakter porządkowy podyktowany zmianami numeracji artykułów ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Dodatkowo uchylenie ust. 10 w art. 34 i ust. 8 w art. 35 związane jest ze zmianą zaproponowaną w tych artykułach polegającą na odwołaniu się w tych artykułach do art. 43 ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, zgodnie z którym minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji.

Ad art. 15–22 (przepisy przejściowe):

W powyższych artykułach zawarte zostały przepisy przejściowe związane ze zmianą ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Dotyczą one w szczególności złożonych i nierozpatrzonej przed dniem wejścia w życie znowelizowanej ustawy wniosków o poręczenia i gwarancje zarówno Skarbu Państwa, jak i BGK, likwidacji zasobu majątkowego Skarbu Państwa, zamknięcia rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych, opłat prowizyjnych, a także przepisy przejściowe związane z wyłączeniem BGK z udzielania poręczeń i gwarancji w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa.

Przyjęto w art. 15 i art. 16 ust. 1, że wnioski o udzielenie poręczenia lub gwarancji zarówno Skarbu Państwa, jak i BGK, złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie nowelizowanej ustawy będą rozpatrywane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, z wyjątkiem wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez BGK, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa oraz wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji spłaty kredytów/pożyczek lub zobowiązań wynikających z emisji obligacji przeznaczonych na realizację przedsięwzięć, ze wspierania których projektodawca proponuje zrezygnować (mowa o nich w art. 7 ust. 1 pkt 2, 4 lub 6 oraz ust. 2 pkt 1, 3 lub 5), a także wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 12 ust. 2a ustawy o poręczeniach i gwarancjach (vide wyjaśnienia do art. 1 pkt 5 i 7). Takie wnioski pozostawione zostaną bez rozpatrzenia.

Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Skarb Państwa złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy o poręczeniach i gwarancjach będzie się stosowało przepis art. 8 w brzmieniu nadanym nowelizacją ustawy. Analogicznie przepis art. 8 w nowym brzmieniu będzie się stosowało odpowiednio do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez niektóre osoby prawne (art. 17). Zgodnie z art. 32 ustawy o poręczeniach i gwarancjach do poręczeń i gwarancji udzielanych przez te osoby stosuje się odpowiednio art. 8. Nie stosuje się natomiast do tych poręczeń i gwarancji, z wyjątkiem dodatkowo stosowanego art. 2b ust. 1, pozostałych przepisów ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Stąd brak przepisu przejściowego dotyczącego wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez niektóre osoby prawne w pozostałym zakresie.

Projektodawca rozstrzygnął, że do poręczeń i gwarancji udzielonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji na podstawie: ustawy o poręczeniach i gwarancjach, ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej oraz poręczeń i gwarancji udzielonych na podstawie art. 15zzzd ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz art. 21a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, jak również na podstawie ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym i ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, stosuje się wyszczególnione przepisy w nowym brzmieniu (art. 18).

Wskazanie wprost podstawy prawnej do dochodzenia odsetek od kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych (art. 43 ust. 1 zmieniany w art. 1 pkt 28 projektu ustawy) nie zmienia sytuacji prawnej dłużników Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. W prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych takie odsetki zawsze były dochodzone.

W art. 19 rozstrzygnięto, że w przedkładanej corocznie Sejmowi informacji, o której mowa w art. 46 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, po raz pierwszy nie pojawi się informacja o liczbie i wartości akcji (udziałów) składających się na likwidowany zasób majątkowy Skarbu Państwa oraz wykorzystaniu środków gromadzonych na zamykanym rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych, w sprawozdaniu za rok 2027 (trafi ono do Sejmu w 2028 r.).

Uchylenie podstawy prawnej utworzenia zasobu majątkowego Skarbu Państwa i jego funkcjonowania (uchylony rozdział 6 ustawy o poręczeniach i gwarancjach) wymaga jego formalnej likwidacji, stąd przepis art. 20. Likwidacja zasobu nie spowoduje zmiany podmiotów uprawnionych do wykonywania praw z akcji i udziałów składających się na zasób ani zmiany w zakresie gospodarowania tymi akcjami i udziałami. Pozostaną one we właściwości organów, które nimi zarządzały do tej pory. W tym zakresie nic się nie zmieni. Konsekwencją likwidacji będzie jedynie uwolnienie akcji i udziałów z ograniczeń związanych z rozporządzaniem tymi akcjami i udziałami oraz wydatkowaniem środków w przypadku sprzedaży akcji/udziałów. Środki te nie będą musiały być przeznaczone na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji.

W art. 21 uregulowano kwestie dotyczące zamknięcia rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, wskazując, iż środki znajdujące się na tym rachunku zostaną przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Z kolei środki przekazane na sfinansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, niezwrócone na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy, zostaną zwrócone na ten rachunek w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, a następnie przekazane na ww. rachunek dochodów budżetu państwa w terminie 3 dni roboczych od dnia zwrotu środków na ten rachunek.

W art. 22 rozstrzygnięta została kwestia obowiązywania przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 2c ust. 3 oraz art. 34a ust. 4 zmienianej ustawy o poręczeniach i gwarancjach.

W związku z nadaniem nowego brzmienia przepisowi art. 2c ust. 3 (obecnie ust. 4) upoważniającemu do wydania rozporządzenia w sprawie naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od poręczeń i gwarancji, a także koniecznością zachowania płynności w toczących się procedurach udzielania poręczeń i gwarancji, projektodawca przewidział 6-miesięczny termin do wydania nowego aktu wykonawczego.

Odnosnie zaś do rozporządzeń wydanych na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy o poręczeniach i gwarancjach projektodawca uznał, iż nie ma potrzeby wydania nowych aktów wykonawczych i pozostaną one w mocy.

Zmiany ustawy – Prawo bankowe, ustawy o BGK oraz pozostałych zmienianych ustaw nie wymagają wprowadzenia przepisów przejściowych.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projekt nie wpływa w tym zakresie na działalność małych i średnich przedsiębiorstw.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Dłuższa *vacatio legis* ułatwi, w szczególności BGK, przygotowanie się do udzielania poręczeń i gwarancji wg nowych zasad, w tym umożliwi BGK opracowanie nowych wzorów wniosków o udzielenie poręczenia i gwarancji i umów poręczenia i gwarancji.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jurand Drop, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Iwona Domaradzka, radca w Departamencie Gwarancji i Poręczeń tel. +48 538 506 383, e-mail: iwona.domaradzka@mf.gov.pl	Data sporządzenia 24.08.2026 r. Źródło: Inne Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD336
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Gwarancje i poręczenia udzielane przez Skarb Państwa oraz Bank Gospodarstwa Krajowego („BGK”) w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych są istotnym instrumentem wsparcia gospodarki, wykorzystywanym zarówno w okresie wzrostu gospodarczego, jak również w czasach spowolnienia i kryzysu, co udowodniły ostatnie lata mierzenia się ze skutkami wywołanymi pandemią COVID-19 oraz wojną w Ukrainie.

Łączne potencjalne (niewymagalne) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji na dzień 31 grudnia 2025 r. wynoszą 713 239 296 tys. zł, z tego:

- 1) kwota zobowiązań Skarbu Państwa wynikająca z udzielonych gwarancji na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635 i 680), zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach”, wyniosła 135 255 904,7 tys. zł;
- 2) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji za BGK na zasilenie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wyniosła 255 404 761,5 tys. zł;
- 3) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji za Polski Fundusz Rozwoju S.A. („PFR”) na realizację Programów rządowych w ramach Tarczy Finansowej PFR, w związku ze zwalczaniem skutków COVID-19, wyniosła 24 918 832,7 tys. zł;
- 4) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji zagranicznych za BGK na zasilenie Funduszu Pomocy Ukrainie wyniosła 31 690 193,7 tys. zł;
- 5) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji za BGK na zasilenie Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych wyniosła 265 969 603,3 tys. zł.

Obecnie priorytetem stało się wsparcie w dziedzinie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa oraz transformacji energetycznej kraju w kierunku realizacji założeń polityki klimatycznej Unii Europejskiej („UE”).

Ustawa o poręczeniach i gwarancjach została uchwalona w innych realiach politycznych i gospodarczych, w okresie transformacji ustrojowej państwa polskiego. Jej celem było wspieranie przez państwo realizacji kluczowych dla rozwoju kraju przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym kolejowych i drogowych w latach 90. i na początku XXI wieku, a także zabezpieczenie środków na wypłaty z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji.

Analiza obowiązujących przepisów wskazała na szereg problemów, których rozwiązanie usprawni system poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa i BGK, co będzie zgodne z oczekiwaniami rynku i korzystne z punktu widzenia dokonujących się zmian otoczenia gospodarczego. Zdiagnozowane problemy to w szczególności:

- zdezaktualizowanie się szeregu rozwiązań prawnych, które w praktyce nie funkcjonują. Przykładami są:
 - przepis wprowadzający zasadę, zgodnie z którą poręczenia i gwarancje stanowią jedyne dopuszczalne formy ustanawiania odpowiedzialności majątkowej przez organy państwa i BGK, działający w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, za zobowiązania innych podmiotów. W obrocie gospodarczym występują różne formy zabezpieczania zobowiązań, zarówno osobiste, jak i rzeczowe, np. weksel, hipoteka, zastaw, przewłaszczenie na zabezpieczenie, kara umowna itp. Ustawa o poręczeniach i gwarancjach uniemożliwiła ustanawianie innych poza poręczeniem i gwarancją form zabezpieczenia. W pierwotnym zamierzeniu ustawodawcy (koniec lat 90., pierwsza dekada XXI wieku) ograniczenie to miało na celu

zapobieganie nadmiernemu obciążaniu majątku Skarbu Państwa i wynikało z potrzeby kontrolowania działalności finansowej instytucji państwowych. W państwie prawa i kompleksowych regulacji krajowych i unijnych, dotyczących różnych dziedzin życia gospodarczego, organy państwa, reprezentujące Skarb Państwa, powinny mieć możliwość korzystania ze wszystkich przewidzianych prawem instytucji prawnych, na zasadach i warunkach określonych odrębnymi przepisami. Zapewnienie możliwości ustanawiania różnych zabezpieczeń prawnych zobowiązań nie spowoduje w obecnym stanie prawnym niekontrolowanego ich zaciągania przez organy państwowe, które zgodnie z zasadą praworządności działają jedynie na podstawie i w granicach prawa. Brak przepisu oznacza zakaz działania. Tym samym mogą zaciągać tylko takie zobowiązania, na które wyraźnie pozwalają im konkretne przepisy. W tym kontekście przyjęte rozwiązanie pozostaje neutralne dla normy wyrażonej w art. 216 ust. 5 Konstytucji RP i nie spowoduje obejścia tego przepisu przez zaciąganie innych niż poręczenia, gwarancje i pożyczki zobowiązań i niekontrolowanego wzrostu długu publicznego,

- udział BGK w procesie udzielania poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, tzn. udzielanych na zasadach rynkowych (m.in. z rynkową opłatą gwarancyjną), w przedziale kwotowym od 10 mln EUR do 30 mln EUR, co w zamierzeniach ustawodawcy miało odciążyć administrację państwową, jednak na przestrzeni lat do BGK nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie takiego poręczenia lub gwarancji w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa. Stąd projektodawca proponuje powrót do pierwotnej struktury udzielania poręczeń i gwarancji przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych i Radę Ministrów, bez udziału BGK. Nie ma uzasadnienia dla angażowania BGK w proces udzielania poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, tym bardziej, że BGK pełni istotną rolę we wspieraniu polityki gospodarczej Rady Ministrów, realizacji rządowych programów społeczno-gospodarczych, w tym poręczeniowo-gwarancyjnych lub w zakresie współpracy rozwojowej, oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego,
- nieaktualna lista celów, na jakie można przeznaczyć środki z kredytu albo emisji obligacji, poręczone albo zagwarantowane przez Skarb Państwa. Proponuje się zrezygnowanie ze wspierania przedsięwzięć, które z uwagi na rygorystyczne uwarunkowania dotyczące dopuszczalności takiego wsparcia, wynikające z przepisów o pomocy publicznej, nie mogą być realizowane. Dotyczy to przedsięwzięć związanych z działalnością eksportową zapewniających restrukturyzację przedsiębiorstw, tworzenie bankowych linii kredytowych w celu finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego oraz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz współfinansowanie programów lub projektów w ramach programów pomocowych UE. Należy wskazać, że w tym obszarze pozostają dostępne inne formy wsparcia, w tym będące w dyspozycji takich państwowych instytucji rozwojowych jak np.: Korporacja Ubezpieczeń i Kredytów Eksportowych S.A. („KUKE”), PFR, a także BGK. Również w związku z brakiem zainteresowania ze strony przedsiębiorców poręczeniami i gwarancjami Skarbu Państwa na wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających tworzenie nowych miejsc pracy związanych z daną inwestycją w ramach pomocy regionalnej, proponuje się rezygnację z udzielania poręczeń i gwarancji w tej dziedzinie. Należy zwrócić uwagę, że realizacja celu zwiększenia zatrudnienia, w tym na obszarach słabiej rozwiniętych, może być osiągnięta w ramach pozostałych kategorii przedsięwzięć rozwojowych, które mogą być wspierane poręczeniami lub gwarancjami Skarbu Państwa,
- zbyt niski pułap procentowy, tj. 50 % kwoty zobowiązania, którą Skarb Państwa, reprezentowany przez Radę Ministrów lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może obejmować poręczeniem i gwarancją, w przypadku projektów, które nie muszą spełniać kryterium przedsięwzięcia o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, bezpieczeństwa lub obronności państwa, co spowodowało, że w okresie kilkunastu lat obowiązywania tej regulacji została udzielona tylko jedna gwarancja dotycząca 50 % zobowiązań kredytowych. Stąd propozycja podwyższenia tego pułapu procentowego do 80 %, tj. do pułapu określonego w obwieszczeniu Komisji Europejskiej z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. UE C 155 z 20.06.2008, str. 10),
- nieprawidłowa konstrukcja przepisu warunkującego skuteczność poręczenia i gwarancji od wniesienia opłaty prowizyjnej. Brak zapłaty opłaty prowizyjnej, która pobierana jest w niektórych przypadkach corocznie w okresie obowiązywania poręczenia lub gwarancji (w związku z uwarunkowaniami dotyczącymi pomocy publicznej), nie powoduje, że poręczenie czy gwarancja traci swoją ważność i nie

chroni poręczyciela lub gwaranta przed uchyleniem się od odpowiedzialności wobec beneficjenta poręczenia lub gwarancji w przypadku niezapłacenia takiej opłaty,

- uwarunkowanie udzielenia poręczenia lub gwarancji od uprzedniego (przed zawarciem umowy poręczenia lub gwarancji) ustanowienia wszystkich zabezpieczeń na rzecz Skarbu Państwa na wypadek roszczeń z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, co blokuje możliwość ustanowienia na rzecz poręczyciela lub gwaranta – Skarbu Państwa dodatkowych zabezpieczeń już po udzieleniu poręczenia lub gwarancji, np. w postaci zastawu rejestrowego na nabytych z gwarantowanych środków kredytowych składnikach majątkowych,
- brak uzasadnienia dla funkcjonowania tzw. zasobu majątkowego Skarbu Państwa, na którym zgromadzone są akcje i udziały spółek Skarbu Państwa jako dodatkowe zabezpieczenie środków publicznych na wypadek konieczności dokonania przez Skarb Państwa wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń lub gwarancji. Zasób majątkowy Skarbu Państwa tworzą akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r., zgodnie z ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. poz. 144). Prawa z tytułu większości akcji i udziałów zgromadzonych na zasobie wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych. Na zasobie znajdują się akcje i udziały o łącznej wartości nominalnej 115,2 mln zł, w tym 3 405 847 akcji o wartości 109,9 mln zł oraz 23 608 udziałów o wartości 5,3 mln zł. W przypadku sprzedaży tych walorów środki przekazywane są na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK, który dodatkowo zasilają opłaty prowizyjne z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Należy zaznaczyć, iż wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa dokonywane są cały czas bezpośrednio z budżetu państwa. Zasób stał się bytem (reliktem) prawnym nie przynoszącym już zamierzonego efektu, jakim było zasilanie rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK środkami ze sprzedaży tych walorów w celu zabezpieczenia wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Jest natomiast przedmiotem cyklicznego sprawozdawania i opiniowania (w przypadkach zamiany akcji/udziałów na zasobie), co wiąże się z niewspółmiernym nakładem pracy w stosunku do efektów. Od roku 2017 na rachunek wpływają wyłącznie środki z tytułu opłat prowizyjnych od udzielonych gwarancji. Dotychczas nie było konieczności wypłaty środków z wykorzystaniem tego rachunku na cele związane z obsługą gwarancji i poręczeń. Całość środków, które zasilają rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych przeznaczana jest na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Środki te po zasileniu rachunku przelewane są do budżetu państwa. W związku z powyższym, konsekwencją likwidacji zasobu będzie zamknięcie również rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK, dla obsługi którego, m.in. ten rachunek został utworzony i przekazywanie jego źródła zasilania, jakim są obecnie opłaty prowizyjne od udzielonych poręczeń i gwarancji, bezpośrednio na rachunek dochodowy budżetu państwa,
- oferowane obecnie poręczenie Skarbu Państwa wypłaty odszkodowań za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe, zamiast gwarancji oczekiwanych przez właścicieli oraz uprawnionych posiadaczy eksponatów wypożyczanych polskim muzeom i instytucjom kultury w celu organizowania wystaw w naszym kraju. Gwarancja jest instrumentem znanym w obrocie międzynarodowym. Ze względu na jej bezwarunkowy, nieakcesoryjny charakter postrzegana jest obok ubezpieczenia za dopuszczalny instrument zabezpieczenia wypłaty odszkodowania przez właścicieli czy uprawnionych posiadaczy eksponatów. Ustawa o poręczeniach i gwarancjach przewiduje możliwość udzielania jedynie poręczeń wypłaty odszkodowania. Instrument ma wspierać organizowanie wystaw o znacznej wartości, których ubezpieczenie przekracza możliwości finansowe organizatorów tych wystaw. Od wielu lat organizatorzy wystaw nie korzystają z tej formy wsparcia. Ostatnie poręczenie wypłaty odszkodowania za eksponaty wystawowe zostało udzielone przez Skarb Państwa w 2011 r. Jedną z przyczyn braku nowych wniosków w tym przedmiocie w okresie ostatnich 14 lat może być oferowanie właścicielom eksponatów poręczeń, a nie gwarancji,
- wątpliwości interpretacyjne w odniesieniu do przepisów dotyczących tytułu prawnego do dochodzenia odsetek od należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, także gwarancji obejmujących zobowiązania zaciągnięte w celu zasilenia funduszy utworzonych, na mocy odrębnych ustaw, w BGK, stąd potrzeba wyjaśnienia w sposób jednoznaczny tej kwestii w ustawie o poręczeniach i gwarancjach.

Problemy zdiagnozowane w odniesieniu do przepisów dotyczących działalności BGK prowadzonej w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych to:

- brak podstawy prawnej w zakresie przeprowadzania badań ewaluacyjnych rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych realizowanych przez BGK oraz potrzeba zmian w prawie związanych z przeprowadzaniem takich badań w odniesieniu do tajemnicy bankowej oraz reżimu przepisów dotyczących konieczności uzyskiwania zgód na kontakt z badanymi przez poszczególne kanały komunikacji,
- wysokie koszty dochodzenia wierzytelności z tytułu udzielonych przez BGK poręczeń i gwarancji przez profesjonalnych pełnomocników,
- potrzeba uregulowania sytuacji prawnej otrzymania pomocy, która stanowi pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w tym wyjaśnienie: jaki podmiot jest właściwy do dochodzenia zwrotu takiej pomocy, w jakiej wysokości i w jakim terminie przedawnia się prawo do dochodzenia zwrotu tej pomocy,
- luki i nieścisłości w przepisach, które utrudniają ich stosowanie i interpretację. Przykładem jest przepis ustawy o poręczeniach i gwarancjach będący podstawą do wstąpienia przez BGK w prawa zaspokojonego wierzyciela jedynie w przypadku wykonania zobowiązań z tytułu poręczenia lub gwarancji spłaty kredytu, podczas gdy poręczeniem lub gwarancją BGK mogą być objęte także transakcje leasingowe, faktoringowe, należytego wykonania umowy czy wniesienia wadium.

Inne zdiagnozowane problemy związane z udzielaniem przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji dotyczą obowiązku ustanawiania zabezpieczenia udzielanego poręczenia i gwarancji w przypadku gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z zaciąganych przez BGK na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego („KFD”) kredytów i pożyczek oraz obligacji emitowanych przez BGK na rzecz tego Funduszu. Obecnie BGK pozyskuje finansowanie dłużne w formie kredytów, pożyczek i emisji obligacji na rzecz czterech funduszy utworzonych w BGK, tj. KFD, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy oraz Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych. Ustanowienie zabezpieczenia gwarancji wymagane jest tylko w przypadku zobowiązań zaciąganych na rzecz KFD i polega na podpisaniu aktu notarialnego o poddaniu BGK egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, z późn. zm.). Powstanie obowiązku wypłaty gwarancji przez Skarb Państwa może mieć miejsce jedynie w sytuacji, w której stan środków na KFD będzie niewystarczający do spłaty zadłużenia, a Skarb Państwa nie zapewni w KFD adekwatnej ilości środków dla obsługi zadłużenia tego Funduszu. Prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji, w której gwarancja zostanie wypłacona, ma czysto hipotetyczny charakter. Dodatkowo zgodnie z przepisami ww. ustawy egzekucja może być prowadzona jedynie ze środków KFD. Wymóg ustanowienia zabezpieczenia w tej sytuacji pozbawiony jest sensu ekonomicznego. Analogiczna sytuacja występuje w odniesieniu do Funduszu Kolejowego, na potrzeby którego nie jest aktualnie pozyskiwane finansowanie dłużne.

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach proponuje się ponadto rozwiązanie problemu dotyczącego uregulowania podstawy prawnej potwierdzającej możliwość wdrażania przez BGK instrumentów finansowych realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub środków wsparcia zwrotnego podlegających ponownemu wykorzystaniu pochodzących pierwotnie z budżetu Unii Europejskiej, które mogą być powierzane BGK przez organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego lub Komisję Europejską. Instrumenty takie są wdrażane w oparciu o przepis art. 5 ust. 2a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego w związku z przepisem art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Wraz z wejściem w życie kolejnych przepisów unijnych regulujących zasady stosowania takich instrumentów powstaje potrzeba nowelizowania przepisu ww. art. 5 ust. 2a. W szczególności proponowane rozwiązanie obejmuje wdrażanie instrumentów finansowych w ramach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.). Zadanie wdrożenia instrumentów gwarancyjnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG 2021–2027) zostało powierzone BGK przez Instytucję Zarządzającą FENG (Minister Funduszy i Polityki Regionalnej) na podstawie art. 59 ust. 3 lit. c ww. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. jako publicznemu bankowi rozwoju spełniającemu warunki określone w tym artykule. Instrumenty finansowe oferowane w ramach ww. funduszy to m.in. poręczenia i gwarancje. Ww. przepis stanowi podstawę do realizacji programów takich jak: Fundusz Gwarancyjny POIR i Fundusz Gwarancji Rolnych, które są realizowane z wykorzystaniem środków unijnych. Proponowane brzmienie umożliwi tworzenie analogicznych instrumentów z wykorzystaniem środków unijnych, również w nowej perspektywie finansowej po roku 2027.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązania rekomendowane w odniesieniu do poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa:

- rezygnacja z przepisu stanowiącego, że poręczenia i gwarancje są jedynymi dopuszczalnymi formami ustanawiania odpowiedzialności majątkowej przez organy państwa i BGK za zobowiązania innych podmiotów i zapewnienie możliwości korzystania przez organy państwa, reprezentujące Skarb Państwa, z innych form zabezpieczania zobowiązań majątkowych innych podmiotów, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa,
- wyłączenie BGK z procedury udzielania poręczeń i gwarancji w imieniu Skarbu Państwa (tzw. rynkowych poręczeń z przedziału kwotowego od 10 do 30 mln EUR) z uwagi na nieodnotowane zainteresowanie tego typu poręczeniami lub gwarancjami i powrót do początkowej struktury udzielania poręczeń i gwarancji w tym przedziale kwotowym wyłącznie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- przyjęcie podstawowego założenia obejmowania poręczeniem i gwarancją Skarbu Państwa przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, finansowanych środkami pochodzącymi z kredytu, pożyczki lub emisji obligacji. Przedsięwzięcia te powinny zapewniać rozwój i utrzymanie infrastruktury, ochronę środowiska, rozwój techniczny i technologiczny, wsparcie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa, a także realizację programów rządowych, umożliwiających realizację strategicznych zadań gospodarczych w ramach polityki Rządu. Przewiduje się, że poręczeniami i gwarancjami obejmowane będą w szczególności przedsięwzięcia zapewniające transformację energetyczną kraju, wdrażające główne założenia polityki klimatycznej UE (zero- i niskoemisyjność) lub wspierające cyfryzację kraju,
- podwyższenie maksymalnego progu procentowego z 50 % do 80 % kwoty zobowiązania, którą Skarb Państwa, reprezentowany przez Radę Ministrów lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, będzie mógł obejmować poręczeniem lub gwarancją, w przypadku projektów, które nie będą musiały spełniać kryterium przedsięwzięcia o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, bezpieczeństwa lub obronności państwa. Tak niski pułap procentowy spowodował, że w okresie kilkunastu lat obowiązywania ww. regulacji została udzielona tylko jedna gwarancja dotycząca 50 % zobowiązań kredytowych. Podwyższenie tego pułapu procentowego do 80 % zobowiązań (tj. do pułapu określonego w obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. UE C 155 z 20.06.2008, str. 10)) może przyczynić się do wzrostu zainteresowania takim wsparciem i wypełni istniejącą obecnie lukę,
- doprecyzowanie, że poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną. Biorąc pod uwagę warunki udzielania gwarancji i poręczeń niestanowiących pomocy publicznej określone w obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji, zasadne jest uzupełnienie regulacji o przepis ogólny wyłączający możliwość udzielania poręczeń i gwarancji przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej. Zakaz ten nie będzie stosowany odnośnie do pomocy publicznej udzielanej w drodze poręczeń lub gwarancji Skarbu Państwa w przypadkach, w których jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa (tj. w przypadkach, do których zastosowanie ma art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) oraz w przypadkach, gdy udzielenie pomocy publicznej podmiotom w trudnej sytuacji jest zgodne z prawem Unii Europejskiej,
- uchylenie przepisu warunkującego skuteczność poręczenia i gwarancji od wniesienia opłaty prowizyjnej, co spowoduje usunięcie wątpliwości prawnych dotyczących ważności poręczeń lub gwarancji, w przypadku których opłata prowizyjna pobierana jest corocznie, już po ich udzieleniu. Nie budzi wątpliwości, że Skarb Państwa jako poręczyciel lub gwarant nie uchyliłby się od odpowiedzialności z tytułu swojego zobowiązania, podnosząc wobec beneficjenta gwarancji zarzut braku wpłaty opłaty prowizyjnej przez dłużnika,
- złagodzenie (uelastycznienie) uwarunkowania udzielenia poręczenia i gwarancji od ustanowienia zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa na wypadek roszczeń z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji. Podmiot, za zobowiązania którego udzielane jest poręczenie albo gwarancja, będzie w dalszym ciągu zobowiązany do ustanowienia takiego zabezpieczenia, przede wszystkim przed zawarciem umowy poręczenia albo gwarancji na dotychczasowych zasadach. Zmiana przepisu pozwoli na ustanawianie zabezpieczeń także po udzieleniu poręczenia lub gwarancji, np. na składnikach majątku zakupionych ze środków objętego poręczeniem (gwarancją) kredytu,
- likwidacja zasobu majątkowego Skarbu Państwa, na który składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych

poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, które zostały wyodrębnione przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r., zgodnie z ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. W następstwie likwidacji zasobu zostanie zamknięty rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w BGK, na który wpływają środki ze sprzedaży akcji i udziałów oraz opłaty prowizyjne. Płatności z tytułu poręczeń i gwarancji będą dokonywane jedynie z budżetu państwa, środki ze sprzedaży akcji i udziałów będą mogły być przeznaczane na inne cele, niezwiązane z zaspokajaniem roszczeń z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji,

- wprowadzenie gwarancji (w miejsce obecnie funkcjonujących poręczeń) wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe. Ułatwi to organizowanie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wystaw o szczególnej wartości, które z uwagi na duże koszty nie mogą zostać objęte ubezpieczeniem,

- doprecyzowanie przepisów w zakresie tytułu prawnego do dochodzenia odsetek od należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz gwarancji obejmujących zobowiązania zaciągnięte w celu zasilenia funduszy utworzonych, na mocy odrębnych ustaw, w BGK w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych na tym tle.

Zamierzonym efektem ww. projektowanych rozwiązań z zakresu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa ma być przede wszystkim uporządkowanie systemu. Trudne do oszacowania jest to, czy wprowadzone zmiany spowodują wzrost poziomu udzielanych poręczeń i gwarancji, są one bowiem udzielane w zależności od składanych do Ministerstwa Finansów wniosków o takie wsparcie. Nie jest możliwe zatem stwierdzenie, czy zmiany w zakresie możliwego przeznaczenia kredytów lub pożyczek, czy też środków z obligacji odpowiednio zaciąganych lub emitowanych pod poręczenie lub gwarancję, czy też proponowanego zwiększenia zakresu procentowego poręczenia lub gwarancji, przełożą się na większe wykorzystanie tych instrumentów. Należy również zauważyć, że poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa udzielane w oparciu o przepisy ustawy o poręczeniach i gwarancjach mogą być udzielane do wysokości limitu określanego corocznie w ustawie budżetowej, co oznacza, że właśnie przez ustawę budżetową jest określana maksymalna przestrzeń na udzielanie tego typu wsparcia, czyli możliwe jest jej ograniczenie, w przypadku gdyby zaistniała taka konieczność.

Rozwiązania rekomendowane w odniesieniu do działalności poręczeniowo-gwarancyjnej BGK prowadzonej w ramach programów rządowych:

- wprowadzenie przepisów normujących przeprowadzanie przez BGK badań ewaluacyjnych rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, które służą weryfikacji efektywności dystrybuowanej pomocy prowadzonej w oparciu o środki publiczne. Z przeprowadzanymi badaniami ewaluacyjnymi udzielonych poręczeń i gwarancji, dotyczących zobowiązań zaciągniętych przez podmioty będące przedsiębiorcami, będą wiązały się określone konsekwencje, takie jak:

- 1) wyłączenie BGK w procesie ewaluacji spod reżimu przepisów dotyczących konieczności uzyskiwania zgód na kontakt z badanymi przez poszczególne kanały komunikacji; dotyczy to przepisów ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1221, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513);

- 2) zwolnienie BGK z obowiązku zachowania tajemnicy bankowej w odniesieniu do informacji o podmiotach, które uzyskały poręczenie lub gwarancję BGK, przekazywanych podmiotom przeprowadzającym badania ewaluacyjne, jeżeli informacje takie są niezbędne do przeprowadzenia takiego badania, przez zmianę ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, z późn. zm.). Dodatkowo wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą informacje pozyskiwane od przedsiębiorców, dotyczące udzielonych tym podmiotom poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, mogą obejmować informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2026 r. poz. 85). Ujawnienie, wykorzystanie lub pozyskanie takich informacji w ramach badania ewaluacyjnego nie będzie w takim przypadku stanowiło czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ww. ustawy,

- umożliwienie wykonywania czynności w ramach prowadzenia windykacji przez BGK z tytułu poręczenia lub gwarancji przez pracowników banków współpracujących z BGK, niebędących adwokatami lub radcami prawnymi, dla zapewnienia operacyjnej sprawności tego procesu oraz w celu ograniczenia kosztów związanych z powierzaniem dochodzenia roszczeń z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji,

- wprowadzenie przepisu przesądzającego, że w przypadku pomocy, o której mowa w art. 34a ust. 2 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, BGK jest podmiotem właściwym do dochodzenia zwrotu kwoty stanowiącej równowartość takiej pomocy w zakresie, w jakim pomoc taka stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem tego artykułu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia udzielenia takiej pomocy, a także przesądzającego, że roszczenia z tego tytułu ulegają

przedawnieniu z upływem 10 lat od udzielenia pomocy. Celem ww. przepisu będzie wyjaśnienie sytuacji prawnej dochodzenia zwrotu pomocy uzyskanej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– wyeliminowanie nieścisłości interpretacyjnej polegającej na ograniczeniu przepisem ustawy o poręczeniach i gwarancjach prawa do wstąpienia przez BGK w prawa zaspokojonego wierzyciela jedynie w przypadku wykonania zobowiązań z tytułu poręczenia lub gwarancji spłaty kredytu, podczas gdy poręczeniem lub gwarancją BGK mogą być objęte także transakcje leasingowe, faktoringowe, należytego wykonania umowy czy wniesienia wadium.

Nowelizacją ustawy o poręczeniach i gwarancjach zostaną wprowadzone zmiany w następujących ustawach:

- w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe i będą polegały, jak to zostało powyżej omówione, na zwolnieniu BGK z obowiązku zachowania tajemnicy bankowej przy przeprowadzaniu badań ewaluacyjnych,
- w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 195), w której zaproponowano ogólną podstawę prawną potwierdzającą możliwość wdrażania przez BGK instrumentów finansowych realizowanych ze środków unijnych lub środków wsparcia zwrotnego podlegających ponownemu wykorzystaniu pochodzących pierwotnie z budżetu Unii Europejskiej, które mogą mu być powierzane przez organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego lub Komisję Europejską w ramach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, jak również w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG 2021–2027). Instrumenty finansowe oferowane w ramach ww. funduszy to m.in. poręczenia i gwarancje. Projektowana zmiana pozwoli na uniknięcie potrzeby nowelizowania zmienianego przepisu wraz z wejściem w życie kolejnych przepisów unijnych regulujących zasady stosowania takich instrumentów,
- w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 218, z późn. zm.), w której zostanie uchylony obowiązek ustanawiania zabezpieczeń w związku z udzielaniem gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z zaciąganych przez BGK na rzecz KFD kredytów i pożyczek oraz obligacji emitowanych przez BGK na rzecz tego Funduszu. Proponowana zmiana ma charakter deregulacyjny. Wpłynie na zmniejszenie obciążeń w zakresie nieuzasadnionego obowiązku ustanawiania zabezpieczeń, które nie będą wykorzystywane w procesie dochodzenia należności Skarbu Państwa. Nie wywołuje skutków finansowych (z wyjątkiem oszczędności w kosztach ponoszonych przez BGK w związku z ustanawianiem zabezpieczeń należności Skarbu Państwa),
- w ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1133, z późn. zm.), w sposób analogiczny do ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, w odniesieniu do Funduszu Kolejowego,
- w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (Dz. U. z 2024 r. poz. 1554, z późn. zm.) w sposób analogiczny do ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, w odniesieniu do Funduszu Polskiej Nauki.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Problem dotyczy domeny prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Banki kredytujące i instytucje finansowe	19 banków	Dane BGK	Obowiązek uczestnictwa w badaniach ewaluacyjnych programów poręczeniowo-gwarancyjnych

			realizowanych przez BGK w celu dokonania oceny ich skuteczności.
BGK		Ministerstwo Finansów	– zwolnienie BGK z udziału w procesie udzielania poręczeń i gwarancji w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, w przedziale kwotowym od 10 mln EUR do 30 mln EUR, – uchylenie obowiązku ustanawiania zabezpieczeń w związku z udzielaniem gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z zaciąganych przez BGK na rzecz KFD kredytów i pożyczek oraz obligacji emitowanych przez BGK na rzecz tego Funduszu, jak również potencjalnie na rzecz Funduszu Kolejowego (dotychczas BGK nie zaciągał żadnych zobowiązań z gwarancjami Skarbu Państwa na rzecz tego Funduszu), co będzie skutkowało niższymi kosztami pokrywanymi ze środków KFD oraz potencjalnie Funduszu Kolejowego oraz przyczyni się do usprawnienia ich funkcjonowania, – wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym art. 47a będzie stosowany m.in. w przypadku wstąpienia przez BGK w prawa zaspokojonego wierzyciela z tytułu wykonania zobowiązania objętego gwarancją udzieloną odpowiednio w związku ze skutkami COVID-19 oraz w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych, a także gwarancją udzieloną w ramach programu „Czyste Powietrze”, ułatwi operacyjne funkcjonowanie działalności gwarancyjnej (stosowanie jednej podstawy prawnej do wszystkich gwarancji zamiast kilku odrębnych podstaw prawnych o tożsamej treści), – doprecyzowanie, że BGK jest podmiotem właściwym do

			dochodzenia roszczeń o zwrot udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej pomocy, gdy pomoc taka wynika z udzielonych przez BGK poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych usprawni dochodzenie ewentualnych roszczeń w związku z uchYLENIEM wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie.
Przedsiębiorcy	2300	Dane BGK	Obowiązek uczestnictwa przedsiębiorców (określonej próby badawczej) w badaniach ewaluacyjnych programów poręczeniowo-gwarancyjnych realizowanych przez BGK w celu dokonania oceny ich skuteczności.
Muzea i instytucje kultury	4	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Dane dotyczą podmiotów, które będą realnie korzystały z gwarancji państwowych przy organizowaniu wystaw dzieł sztuki.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zmiany ustawy był przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 4 i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projektowana ustawa została udostępniona na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania, zgodnie z trybem przewidzianym w uchwale nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów do następujących podmiotów:

- 1) Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) BGK;
- 3) Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 4) Związku Banków Polskich;
- 5) Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych;
- 6) Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 7) Krajowego Związku Banków Spółdzielczych;
- 8) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
- 9) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 10) Forum Związków Zawodowych,;
- 11) Konfederacji Lewiatan;
- 12) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 14) Związku Pracodawców Business Centre Club;
- 15) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 16) Komisji Nadzoru Finansowego;
- 17) Federacji Przedsiębiorców Polskich;
- 18) Instytutu Finansów Publicznych;

- 19) Organizacji Pracodawców Rada Przedsiębiorców;
- 20) Towarowej Giełdy Energii S.A.;
- 21) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego;
- 22) Polskiej Izby Wodoru;
- 23) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 24) Polskiego Stowarzyszenia Obsługi Rolnictwa;
- 25) Rady Dialogu Społecznego.

Uzgodnienia, konsultacje publiczne i opiniowanie projektu trwały ponad 30 dni.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	1447,1	28,9	48,2	66,6	77,4	80,5	80,9	78,6	75,4	71,4	67,2	2122,2
budżet państwa	1447,1	28,9	48,2	66,6	77,4	80,5	80,9	78,6	75,4	71,4	67,2	2122,2
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	4,0											4,0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	4,0											4,0
Saldo ogółem	1443,1	28,9	48,2	66,6	77,4	80,5	80,9	78,6	75,4	71,4	67,2	2118,2
budżet państwa	1447,1	28,9	48,2	66,6	77,4	80,5	80,9	78,6	75,4	71,4	67,2	2122,2
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-4,0											-4,0

Źródła finansowania

W latach 2014–2026 przekazano z likwidowanego na podstawie nowelizacji rachunku rezerw poręczeniowo-gwarancyjnych w BGK, w ramach konsolidacji środków publicznych znajdujących się na rachunkach Ministra Finansów i Gospodarki, na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, kwotę w łącznej wysokości 1 443 076 334,98 zł (wg stanu na 06.05.2026 r.), jako przychód budżetu państwa. W związku z likwidacją rachunku środki, które na nim były dotychczas gromadzone, zostaną zwrócone z rozchodów budżetu państwa na rachunek rezerw poręczeniowo-gwarancyjnych, a następnie zostaną przekazane na dochody budżetowe. Pod względem finansowym zmiany te będą neutralne dla sektora finansów publicznych.

Po likwidacji rachunku rezerw poręczeniowo-gwarancyjnych wnoszone opłaty prowizyjne od udzielenia poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa będą także stanowić dochód budżetu państwa. Wprowadzana zmiana ustawowa zwiększy dochody budżetowe i jednocześnie w takim samym stopniu ograniczy kwoty przeznaczane na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, które dotychczas były pokrywane m.in. ze środków zgromadzonych na rachunku rezerw poręczeniowo-gwarancyjnych w BGK. Tak więc pod względem finansowym zmiany te będą neutralne dla sektora finansów publicznych.

W perspektywie najbliższej dekady uwzględniono opłaty prowizyjne od poręczeń i gwarancji, które potencjalnie będą mogły być udzielone w tym okresie (w przypadku poręczeń i gwarancji, które na mocy odrębnych przepisów nie zostały zwolnione z tej opłaty). Dotyczy to zidentyfikowanych na obecną chwilę wnioskodawców, którzy będą zobowiązani do wniesienia takich opłat (jednorazowych lub wnoszonych corocznie w całym okresie obowiązywania poręczenia/gwarancji). Oszacowanie wielkości wpływów z opłaty prowizyjnej nastąpiło w

	oparciu o reguły wynikające z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie opłaty prowizyjnej od poręczenia i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa (Dz. U. poz. 674). Informacje dotyczące podstawy naliczania opłaty prowizyjnej wynikają z danych przedstawionych we wnioskach o udzielenie poręczenia lub gwarancji oraz towarzyszących im dokumentów w postaci wieloletnich prognoz finansowych wnioskodawców. Stawki opłaty prowizyjnej przyjęte do kalkulacji uzależnione są m.in. od okresu obowiązywania planowanych gwarancji oraz posiadanego ratingu kredytowego wnioskodawcy. Nowelizacja ustawy nie wpłynie zasadniczo na wydatki sektora finansów publicznych. Ujęty w 2026 r. wydatek pozostałej jednostki sektora finansów publicznych (konkretny podmiot objęty procedurą udzielania gwarancji) dotyczy zakładanej do pobrania opłaty prowizyjnej (pobranej jednorazowo) od planowanej gwarancji Skarbu Państwa za zobowiązania kredytowe tej jednostki, która została także wykazana w dochodach budżetowych w 2026 r. (roku „0”). Zmiana ustawowa ma na celu stworzenie ram dla działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Skarbu Państwa i BGK w ramach realizacji rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych i nie spowoduje generowania nowych wydatków z budżetu państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w tys. zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa	30	30	30	30	30	150	300
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Powyższe dane liczbowe dotyczą BGK i prezentują oszczędności z tytułu uchylenia obowiązku ustanawiania zabezpieczeń w związku z udzielaniem gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z zaciąganych przez BGK na rzecz KFD kredytów i pożyczek oraz obligacji emitowanych na rzecz tego Funduszu. Dane zostały opracowane w oparciu o rzeczywiste koszty ponoszone na ten cel w 2025 r.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Projektowana nowelizacja nie zwiększy obciążeń regulacyjnych adresatów projektu. W odniesieniu do nowych przepisów dotyczących badań ewaluacyjnych programów poręczeniowo-gwarancyjnych – przedsiębiorcy już teraz uczestniczą w takich badaniach. Nowe przepisy nie wpłyną na zmianę obciążeń w tym zakresie. Stwarzają jedynie podstawę prawną do obowiązkowego poddawania się takim badaniom oraz wyjaśniają kwestie dotyczące tajemnicy bankowej, tajemnicy przedsiębiorcy i ochrony danych osobowych oraz pełnomocnictwa do prowadzenia takich badań.

Likwidacja zasobu majątkowego Skarbu Państwa pociągnie za sobą zmniejszenie obciążeń dla Poręczyciela/Gwaranta związanych z ustaniem obowiązków sprawozdawczych dotyczących zasobu, w tym obowiązku sporządzania corocznych sprawozdań do Prokuraturii Generalnej RP o stanie mienia Skarbu Państwa oraz Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego do Sejmu.

Ponadto likwidacja zasobu majątkowego wpłynie na zmniejszenie liczby procedur związanych przede wszystkim z wycofywaniem akcji/udziałów spółek wchodzących w skład zasobu i zastępowaniem ich innymi akcjami lub udziałami oraz prowadzenia rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa w Banku Gospodarstwa Krajowego.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektodawcy nie przewidują wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Celem ustawy jest wspieranie przedsięwzięć m.in. w zakresie ochrony środowiska oraz realizacji polityki transformacji energetycznej UE w kierunku zero- i niskoemisyjności. Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz pozostałe obszary, o których mowa w pkt 10.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu będzie prowadzona na bieżąco przez Ministerstwo Finansów i BGK, głównie przez analizę wpływających wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji, wniosków wynikających z badań ewaluacyjnych rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych przeprowadzanych przez BGK, monitorowanie udzielonych poręczeń lub gwarancji.

BGK będzie stosował następujące mierniki:

– w zakresie kosztów ponoszonych z tytułu ustanawiania zabezpieczeń w związku z udzielaniem gwarancji spłaty zobowiązań zaciąganych przez BGK na rzecz KFD oraz potencjalnie Funduszu Kolejowego – miernikiem będą roczne koszty, którymi z tego tytułu nie zostaną obciążone KFD oraz Fundusz Kolejowy,

– w zakresie badań ewaluacyjnych realizowanych programów poręczeniowych i gwarancyjnych miernikiem będzie liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych i opublikowanych raportów z tych badań.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

RAPORT

Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projektu ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (UD336)

I. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (UD336) (projekt ustawy) został przedłożony do zaopiniowania i konsultacji: Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Bankowi Gospodarstwa Krajowego, Związkowi Banków Polskich, Komisji Nadzoru Finansowego, Konfederacji Lewiatan, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Związkowi Pracodawców Business Centre Club, Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacji Przedsiębiorców Polskich, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Krajowemu Stowarzyszeniu Funduszy Poręczeniowych, Polskiemu Związkowi Funduszy Pożyczkowych, Krajowemu Związkowi Banków Spółdzielczych, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Instytutowi Finansów Publicznych, Organizacji Pracodawców Rada Przedsiębiorców, Towarowej Giełdzie Energii S.A., Polskiemu Towarzystwu Gospodarczemu, Polskiej Izbie Wodoru, Krajowej Radzie Spółdzielczej, Polskiemu Stowarzyszeniu Obsługi Rolnictwa.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 4 i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2026 r. poz. 404) projektowana ustawa została udostępniona na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Uwagi do projektu ustawy zgłosiły następujące podmioty: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Bank Gospodarstwa Krajowego, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polska Grupa Energetyczna S.A., Polski Komitet Energii Elektrycznej.

Większość uwag została uwzględniona lub wyjaśniona. Jedynie część uwag Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego pozostała nieuwzględniona i podtrzymana przez Urząd.

Poniżej przedstawiono zestawienie uwzględnionych i nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji publicznych i opiniowania do projektu ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (UD336).

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot, który przedstawił stanowisko/opinię	Stanowisko/opinia podmiotu	Stanowisko MF
1.	Art. 1 pkt 1 (art. 1)	UKNF	UKNF zwrócił uwagę, iż w zmienianym art. 1 Projektodawca wymienia w literach zakres regulacji ustawy wskazując pomiędzy literami b i c na tiret pierwsze. W ocenie UKNF kwestia „wykonywania zobowiązań z tych tytułów” powinna być przeniesiona pod lit. c. Na kolejnym etapie uzgodnień, po przekazaniu przez Ministra Finansów i Gospodarki (MFiG) stanowiska do ww. uwagi UKNF zaproponował następujące brzmienie art. 1: „Art. 1. Ustawa reguluje: 1) udzielanie poręczeń i gwarancji przez: a) Skarb Państwa, b) Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, c) niektóre osoby prawne; 2) wykonywanie zobowiązań z tytułów poręczeń i gwarancji udzielanych przez podmioty wymienione w pkt 1 lit a i b; 3) funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego.”.	<u>Uwaga uwzględniona</u> W pierwotnej wersji uwaga UKNF nie została uwzględniona. Jej przyjęcie zmieniałoby sens merytoryczny przepisu. Zarówno ustawa o poręczeniach i gwarancjach, jak również projekt nowelizacji ustawy, nie regulują przedmiotu wykonywania zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji tzw. „niektórych osób prawnych”. Część wspólna przepisu wyrażona tiretem dotyczy jedynie przedmiotu regulacji z lit a i b, z wyłączeniem lit c. Po zmodyfikowaniu przez UKNF i przedstawieniu nowej wersji przepisu, po wyjaśnieniach przekazanych przez MFiG, propozycja UKNF została uwzględniona.
2.	Art. 1 pkt 2 lit c (art. 2 ust. 1 pkt 4)	PGE S.A. Polski Komitet Energii Elektrycznej	Propozycja dodania w art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. c w brzmieniu: „c) wykonania innych zobowiązań, w szczególności należytego wykonania umowy, <u>zwrotu zaliczki, zapłaty</u> lub wniesienia wadium;”, skutkujące rozszerzeniem zakresu zobowiązań, które mogą być objęte poręczeniem lub gwarancją, tj. zwrotu zaliczki oraz zapłaty. Dodane rodzaje zabezpieczeń występują w spółkach Skarbu Państwa, stąd propozycja doszczegółowienia katalogu zabezpieczeń wymienionych w ustawie.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Katalog zobowiązań wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 4 lit c projektu ustawy, które mogą być obejmowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) poręczeniem lub gwarancją, we własnym imieniu i na własny rachunek, w ramach rządowych programów poręczeniowo – gwarancyjnych, ma charakter otwarty, z uwagi na występujące tam wyrażenie „w szczególności”. Nie jest zatem wykluczone udzielanie przez BGK gwarancji dotyczących innego rodzaju zobowiązań niż przykładowo wskazanych w tym przepisie, w ramach konkretnego rządowego programu poręczeniowo - gwarancyjnego. Tym samym, w ocenie MFiG, nie jest uzasadnione szczegółowe wymienianie różnych kategorii „innych zobowiązań”, które mogą być objęte poręczeniem lub gwarancją BGK. PGE S.A. przyjął wyjaśnienia MFiG i odstąpił od podtrzymania uwagi.
3.	Art. 1 pkt 5 (art. 3 ust. 3 i 4)	UKNF	UKNF zauważył, iż Projektodawca zmieniając ust. 3 i 4 w art. 3 ustawy o poręczeniach i gwarancjach wskazuje, że „minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela poręczenia lub gwarancji powyżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro i do równowartości 30 000 000 euro (ust. 3). Rada Ministrów udziela poręczenia lub gwarancji, jeżeli kwota poręczenia lub gwarancji przekracza równowartość 30 000 000 euro. (ust. 4)”. UKNF proponuje preredagowanie sformułowania „udziela” poprzez użycie wyrażenia podkreślającego fakultatywność udzielenia poręczenia lub gwarancji, tj. „może udzielać”. Na kolejnym etapie uzgodnień UKNF stwierdził, iż w art. 3 pomiędzy ust. 1 i ust. 3 i 4 ustawy o poręczeniach i gwarancjach zachodzi sprzeczność. W ust. 1 udzielanie poręczeń jest fakultatywne, a w ust. 3 i 4 - obligatoryjne. Zastąpienie wyrazu „udziela” wyrażeniem „może udzielać” będzie wiązać się z takiego rodzaju interpretacją, która przyznaje prawo: a) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do udzielenia poręczenia lub gwarancji jedynie w przedziale od powyżej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Przepis art. 3 ust. 3 i 4 ustawy wskazuje na przedział kwotowy, w jakim organy państwa – odpowiednio minister właściwy do spraw finansów publicznych i Rada Ministrów udzielają poręczeń i gwarancji. Użycie wyrazu „może” sugerowałoby, że także inne kwoty mogą być dopuszczalne co zmieniałoby sens merytoryczny regulacji. O fakultatywności udzielenia poręczenia lub gwarancji przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych i Radę Ministrów przesądza treść ust. 1 w art. 3. Skarb Państwa nie udziela poręczeń i gwarancji o wartości poniżej kwoty stanowiącej równowartość 10 mln euro. Rada Ministrów będzie mogła udzielać poręczeń lub gwarancji poniżej kwoty stanowiącej równowartość kwoty 30 mln euro jedynie w przypadku gdy przypadająca do spłaty kwota zobowiązania obejmowanego poręczeniem lub gwarancją przekracza wysokość 80% a przedsięwzięcie ma szczególne znaczenie dla gospodarki narodowej, bezpieczeństwa lub obronności państwa.

			kwoty stanowiącej równowartość kwoty 10 000 000 euro do kwoty stanowiącej równowartość 30 000 000 euro, b) Radzie Ministrów do udzielenia poręczenia lub gwarancji wyłącznie dla kwoty wyższej niż równowartość 30 000 000 euro. W takim kontekście wątpliwości UKNF budzi dopuszczalność udzielenia poręczenia lub gwarancji przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych poniżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro lub Radę Ministrów poniżej kwoty stanowiącej równowartość 30 000 000 euro.	
4.	Art. 1 pkt 7 (art. 7 ust.1 pkt 1)	PGE S.A.	Propozycja zmiany brzmienia art. 7 ust. 1 pkt 1: „1) rozwój lub utrzymanie infrastruktury, <u>w tym infrastruktury potrzebnej do utrzymania zasobów paliw lub surowców.</u>”, zgodnie z którą nastąpi wyszczególnienie możliwości rozwoju lub utrzymania infrastruktury potrzebnej do utrzymania/zapewnienia operacyjnej ciągłości zasobów paliw lub surowców. W ocenie PGE S.A. w przepisie powinny być ujęte nie tylko rozwojowe przedsięwzięcia inwestycyjne, ale także te podtrzymujące zdolności produkcyjne oraz wydobywcze.	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Pojęcie „rozwój lub utrzymanie infrastruktury” jest pojęciem bardzo szerokim i może dotyczyć licznych obszarów działalności społeczno-gospodarczej państwa, w tym „infrastruktury potrzebnej do utrzymania zasobów paliw i surowców”. Tym samym wyszczególnienie konkretnego rodzaju takiej infrastruktury nie jest celowe, tym bardziej, iż nie wyszczególnia się w ustawie np. istotnej dla państwa infrastruktury drogowej, kolejowej, edukacyjnej, której rozwój i utrzymanie jest wspierane poręczeniami i gwarancjami Skarbu Państwa. PGE S.A. przyjął wyjaśnienia MFiG i odstąpił od podtrzymania uwagi.
5.	Art. 1 pkt 7 (art. 7 ust.1 pkt 1)	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Propozycja zmiany brzmienia pkt 1 w art. 7 ust. 1, tak aby wyszczególnić możliwość rozwoju lub utrzymania infrastruktury potrzebnej do utrzymania/ zapewnienia operacyjnej ciągłości zasobów paliw lub surowców. Wg PKEE w przepisie powinny być ujęte nie tylko rozwojowe przedsięwzięcia inwestycyjne, ale także te podtrzymujące zdolności produkcyjne oraz wydobywcze. PKEE zaproponował następujące brzmienie pkt 1: „1) rozwój lub utrzymanie infrastruktury, <u>w tym infrastruktury potrzebnej do utrzymania zasobów paliw lub surowców.</u>”.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Jak wyżej. PKEE przyjął wyjaśnienia MFiG i odstąpił od podtrzymania uwagi.
6.	Art. 1 pkt 7 (art. 7 ust. 1 pkt 1)	PGE S.A.	Propozycja dodania w art. 7 ust. 1 pkt 7 w brzmieniu: „7) <u>wsparcie przemysłu elektroenergetycznego</u>”. Wg PGE S.A. taki zapis w sposób bezpośredni wskazywałby na możliwość ustanawiania zabezpieczeń dla szeroko rozumianych przedsięwzięć realizowanych w przemyśle elektroenergetycznym, który jest jednym z sektorów strategicznych dla gospodarki kraju. Z punktu widzenia interesów Skarbu Państwa istotne jest ujęcie inwestycji gwarantujących stabilność i prawidłowe funkcjonowanie jednego z filarów bezpieczeństwa narodowego (bezpieczeństwa energetycznego).	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> W ocenie MFiG nie jest zasadne rozszerzanie listy celów inwestycyjnych, które mogą korzystać ze wsparcia w postaci gwarancji/poręczenia Skarbu Państwa, o kolejne gałęzie przemysłu. Może to w konsekwencji doprowadzić do znacznego rozbudowania całej jednostki redakcyjnej ustawy poprzez dopisywanie kolejnych sektorów gospodarki, które są równie istotne dla bezpieczeństwa państwa. Należy zwrócić uwagę, że możliwość wsparcia poręczeniami i gwarancjami Skarbu Państwa przedsięwzięć inwestycyjnych w sektorze elektroenergetycznym istnieje już obecnie i będzie w dalszym ciągu możliwa w oparciu o cel wskazany w art. 7, jakim jest: „rozwój lub utrzymanie infrastruktury”. W kontekście propozycji PGE S.A., wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku, przygotowana została propozycja zapisu art. 7 ust. 1 pkt 5 dotycząca możliwości udzielania poręczeń i gwarancji na projekty zapewniające: „5) <u>wsparcie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa</u>”. Pkt 5 został zmodyfikowany, tak by nie wskazywać wprost na wsparcie konkretnej gałęzi przemysłu, co stanowić

				będzie zachętą do dalszego rozszerzania listy przedsięwzięć o kolejne gałęzie przemysłu, branże, itd. „Wsparcie bezpieczeństwa i obronności państwa” jest pojęciem szerszym i ogólniejszym oraz potencjalnie dotyczy wielu różnych sektorów przemysłu. PGE S.A. przyjął propozycję MFiG i odstąpił od podtrzymania uwagi.
7.	Art. 1 pkt 7 (art. 7 ust. 2 pkt 1)	UKNF	Zdaniem UKNF, Projektodawca zmieniając w art. 1 pkt 7 art. 7 ustawy wskazuje w ust. 2 zmienianego brzmienia, że „poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane także pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na: 1) zasilenie funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego, powierzonych lub przekazanych temu bankowi na podstawie odrębnych ustaw, jeżeli środki przeznaczone na spłatę zobowiązań pochodzą ze źródeł innych niż budżet państwa, z wyłączeniem środków budżetu państwa, które zostały wydatkowane na dopłaty do kredytu objętego preferencyjnym oprocentowaniem”. W ocenie UKNF termin „fundusze” jest wieloznaczny, dlatego została poddana pod rozagę Projektodawcy zasadność zmiany polegającej na usunięciu z dotychczasowego brzmienia „zasilenia funduszy utworzonych, na mocy odrębnych ustaw” na „zasilenie funduszy utworzonych w BGK (...)” i rezygnację z odesłania do definicji funduszy do regulacji odrębnych. UKNF zwraca uwagę, iż w uzasadnieniu Projektodawca wspomina o odrębnych ustawach wskazując, że: pozostawiono możliwość udzielenia poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na zasilenie funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw oraz spłatę, objętego już poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, zobowiązania wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tym zobowiązaniem. UKNF rekomenduje pozostawienie aktualnej treści przepisu w brzmieniu obowiązującym.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Proponowany przepis w odniesieniu do pojęcia „funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego, powierzonych lub przekazanych temu bankowi na podstawie odrębnych ustaw” posługuje się nazewnictwem występującym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) (art. 112aa) i pozwala na odróżnienie funduszy zarządzanych przez BGK od funduszy własnych Banku. Podobnie kwestia ta została ujęta w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 195), gdzie w art. 2 ust. 4 stwierdza się, że „Minister właściwy do spraw gospodarki, nadając statut BGK, zasięga opinii ministrów właściwych ze względu na nadzór nad funduszami utworzonymi, powierzonymi lub przekazanymi BGK na podstawie odrębnych ustaw”. Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy do zadań BGK zalicza się „obsługę funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw”.
8.	Art. 1 pkt 20 (art. 34ca ust. 2, 3, 7)	UKNF	UKNF zgłosił następujące uwagi do treści art. 34ca: 1) w treści art. 34ca ust. 2 występuje odesłanie do uchylonego z dniem 1 stycznia 2023 r. art. 576(6) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. W związku z powyższym proponuje się zastąpienie wyrazów „art. 556 (1) - 556 (5) i art. 576 (5)” wyrazami „i art. 556 (1) - 556 (5)” w celu zapewnienia spójności systemu prawa. 2) w ust. 3 zmienianej jednostki redakcyjnej, projektodawca wskazuje, że „Bank Gospodarstwa Krajowego może powierzyć dochodzenie roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego bankowi lub instytucji finansowej, przy czym wykonywanie przez bank lub instytucję finansową tych czynności nie wymaga zmiany statutu ani innego aktu stanowiącego podstawę działalności tych podmiotów. 4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, mogą wykonywać czynności w zakresie dochodzenia roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego: 1) samodzielnie, w tym udzielając pełnomocnictwa procesowego do ich dochodzenia w imieniu Banku Gospodarstwa Krajowego swoim pracownikom, radcom prawnym, adwokatom, lub 2) za zgodą Banku Gospodarstwa Krajowego, mogą powierzyć ich wykonywanie innemu podmiotowi.”.	<u>Ad pkt 1. Uwaga uwzględniona</u> <u>Ad pkt 2. Uwaga nieuwzględniona.</u> Projektowany przepis nie wyklucza możliwości udzielenia pełnomocnictwa rodzajowego. Powód doprecyzowania tego przepisu w zakresie dotyczącym sfery procesowej został opisany w uzasadnieniu.

			Należy jednak zauważyć, że stosownie do art. 91 k.p.c., pełnomocnictwo procesowe obejmuje z samego prawa umocowanie do: 1) wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jak też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy; 2) wszelkich czynności dotyczących zabezpieczenia i egzekucji; 3) udzielenia dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu; 4) zawarcia ugody, zrzeczenia się roszczenia albo uznania powództwa, jeżeli czynności te nie zostały wyłączone w danym pełnomocnictwie; 5) odbioru kosztów procesu od strony przeciwnej. UKNF poddaje pod rozagę Projektodawcy, czy dochodzenie roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami powinno zostać udzielone w ramach pełnomocnictwa procesowego w rozumieniu art. 91 k.p.c. czy też w ramach pełnomocnictwa materialnego, o którym mowa w art. 98 k.c. i nast., w tym ocenę czy do tego rodzaju czynności nie jest wymagane pełnomocnictwo rodzajowe, skoro ma rodzić skutki w sferze materialno-prawnej; 3) W ust. 7 zmienianej regulacji Projektodawca wskazuje, że „Roszczenie Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu pomocy, o której mowa w art. 34a ust. 2, udzielonej niezgodnie z zasadami dopuszczalności jej udzielania, przedawnia się z upływem 10 lat od dnia udzielenia tej pomocy.”. UKNF poddaje pod rozagę Projektodawcy doprecyzowanie w uzasadnieniu jakie konkretnie zdarzenie prawne Projektodawca określa jako udzielenie pomocy, czy jest to data decyzji o udzieleniu środków, data waluty środków na odpowiedni rachunek czy też inne zdarzenie prawne.	<u>Ad pkt 3 Uwaga uwzględniona.</u> Uzupełniono uzasadnienie w powyższym zakresie. Dzień udzielenia pomocy będzie wynikał z zasad określonych aktami prawnymi dotyczącymi udzielania pomocy. W praktyce dzień udzielenia pomocy jest wskazywany w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw finansów publicznych dotyczących udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy w formie gwarancji.
9.	Art. 1 pkt 26 (art. 34h ust. 2a)	UKNF	UKNF zwrócił uwagę, że Projektodawca dokonuje zmiany w art. 34h ust. 2a, który ma otrzymać brzmienie: „Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, zatwierdza plan finansowy Funduszu w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”. Zgodnie z obecnie obowiązującym ust. 2 ww. regulacji, Plan finansowy Funduszu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest opracowywany przez Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki, w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy Funduszu ma obowiązywać. Oznacza to, że projektowane przepisy przewidują, że minister zatwierdza plan, który został opracowany w porozumieniu z nim samym. UKNF poddaje pod rozagę Projektodawcy dodatkowo możliwość odstąpienia od tego rodzaju czynności zatwierdzenia planu, skoro wcześniej ustawa wymaga zgodnego porozumienia kilku organów.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zastosowana formuła uzgodnień funkcjonuje obecnie przy różnych funduszach utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw. Dwuetałowa procedura uzgadniania, a następnie zatwierdzania projektu rocznego planu finansowego Funduszu na następny rok jest zasadna, sprawdzona w praktyce i powinna zostać utrzymana. Procedowany projekt ustawy nie zmienia tej procedury, a jedynie wskazuje na podmiot odpowiedzialny za zatwierdzenie planu finansowego.
10.	Art. 1 pkt 27 (art. 34i ust. 1, 6 i 7)	UKNF	1) Projektodawca dokonuje zmiany legislacyjnej polegającej na tym że po art. 34h dodaje się art. 34i w brzmieniu: „Art. 34i. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przeprowadza badanie obejmujące ocenę efektywności i użyteczności udzielonych poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego dotyczących zobowiązań zaciągniętych przez podmioty będące przedsiębiorcami w	<u>Ad pkt 1. Uwaga nieuwzględniona</u> Celem badania ewaluacyjnego, o którym mowa art. 34i ust. 1, jest ocena tego, czy udzielane przez BGK poręczenia i gwarancje są efektywne i użyteczne, czyli ocena tego, czy i w jaki sposób udzielenie poręczenia lub gwarancji wpłynęło na działalność przedsiębiorcy, którego

		rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480), w szczególności z uwzględnieniem ich wpływu na działalność podmiotów, za których zobowiązania udzielono takiego poręczenia lub gwarancji, zwane dalej „badaniem ewaluacyjnym”. Wątpliwości UKNF budzi cel tak sformułowanego przepisu. W jego ocenie, jeżeli przepis ma na celu ocenę efektywności i użyteczności przedsięwzięć zrealizowanych w oparciu o finansowanie udzielone dzięki pozyskaniu poręczeń lub gwarancji, to treść przepisu powinna wyrażniej odwoływać się do sposobu wykorzystania udzielonych środków. Zdaniem UKNF aktualna treść przepisu koncentruje się na udzielonym zabezpieczeniu. Gdyby chciał zbadać skuteczność udzielonego zabezpieczenia np. gwarancji bankowej to jest to zabezpieczenie, w którym BGK zobowiązuje się do zapłacenia podmiotowi, który jest tzw. beneficjentem gwarancji wskazanej kwoty, wypłacanej dopiero wtedy, gdy zleciennodawca gwarancji nie wywiąże się ze zobowiązania wobec tego podmiotu, a beneficjent gwarancji złoży odpowiednie żądanie. De facto o skuteczności gwarancji można mówić dopiero wówczas gdy finansowane przedsięwzięcie przestanie się spłacać. W ocenie UKNF zasadne jest rozważenie zastąpienia w ww. przepisie słowa „użyteczność” wyrażeniem „faktyczne wykonywanie” lub dokonanie innych zmian mogących oddać ratio legis proponowanych zmian.	zobowiązanie zostało objęte takim poręczeniem lub gwarancją. Jak zostało to wskazane w opracowaniu BGK pn. „Efekty gwarancji de minimis – raport z badania 2024”: „Poprzez program gwarancji de minimis BGK realizuje podstawowe zadanie banku rozwoju - wspiera firmy prowadzące działalność na terenie Polski w dostępie do finansowania i tym samym ogranicza lukę finansową. Rozmiar luki zmienia się w zależności od koniunktury gospodarczej i zewnętrznych okoliczności. Warunki i zakres wsparcia muszą zmieniać się w ślad za potrzebami przedsiębiorców.” Wydaje się, że aktualna treść przepisu, poprzez użycie wyrażenia: „badanie obejmujące ocenę efektywności i użyteczności udzielonych poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” koncentruje się właśnie na celu badania, jakim jest przede wszystkim ocena realizacji oczekiwań w zakresie wsparcia przez BGK przedsiębiorców w dostępie do finansowania. W szczególności badane są powody skorzystania z poręczenia lub gwarancji, trudności w dostępie do finansowania, czy też odsetek odbiorców, którzy bez wsparcia ze strony BGK nie pozyskaliby finansowania oraz odsetek tych, którzy otrzymaliby je na gorszych warunkach. Badanie umożliwia również ocenę wpływu udzielenia poręczenia lub gwarancji BGK na poprawę płynności finansowej przedsiębiorców, czy też na utrzymanie bądź zwiększenie poziomu zatrudnienia. Uwaga UKNF, że: „De facto o skuteczności gwarancji można mówić dopiero wówczas gdy finansowane przedsięwzięcie przestanie się spłacać.”, odnosi się raczej do kwestii szkodowości, która jest ustalana w wyniku monitoringu działalności BGK, a nie na podstawie przeprowadzanego badania, o którym mowa w tym przepisie. Faktyczne wykonywanie zobowiązań wynikających z udzielonego poręczenia lub gwarancji BGK analizuje na bieżąco oceniając poziom szkodowości programu oraz jakość współpracy BGK z bankami kredytującymi.
		2) w ust. 6 Projektodawca reguluje, że podmiot, któremu Bank Gospodarstwa Krajowego zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, może przetwarzać dane podmiotu obowiązującego do poddania się badaniu, w tym dane osobowe obejmujące: 1) imię (imiona) i nazwisko; 2) numer identyfikacji podatkowej; 3) numer REGON; 4) nazwę przedsiębiorstwa badanego podmiotu; 5) dane teleadresowe; 6) adres poczty elektronicznej. W ocenie UKNF ww. przepis uprawnia do przetwarzania danych, ale nie zobowiązuje podmiotu do ochrony przetwarzanych danych, stąd rekomenduje się wprowadzenie regulacji dotyczących ustawowo określonych wymagań w zakresie przetwarzania danych, jakie powinien spełniać podmiot, któremu BGK zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, tj. RODO, zakres przetwarzania tych danych, okres archiwizacji, możliwość udostępniania tych danych z uwzględnieniem specyfiki tajemnicy bankowej wynikającej z art. 104 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;	<u>Ad pkt 2. Uwaga nieuwzględniona</u> Do przetwarzania danych osobowych zastosowanie znajdują przepisy RODO (np. dotyczące powierzenia przetwarzania danych osobowych podmiotowi, któremu BGK zleci przeprowadzenie badania) i nie ma w związku z tym potrzeby wprowadzania odrębnych przepisów w tym zakresie.

			3) w ust. 7 Projektodawca proponuje, że: „Bank Gospodarstwa Krajowego może przekazywać podmiotowi, któremu zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, informacje stanowiące tajemnicę bankową o objęciu poręczeniem lub gwarancją przez ten bank zobowiązania podmiotu obowiązane do poddania się badaniu ewaluacyjnemu oraz o rodzaju tego zobowiązania, bez zgody tego podmiotu.”. UKNF poddaje pod rozagę analizę tego rozwiązania przez pryzmat kilku regulacji. Po pierwsze, stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej, do działalności BGK stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe. Zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby, za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe, są obowiązane zachować tajemnicę bankową, która obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności bankowej, uzyskane w czasie negocjacji, w trakcie zawierania i realizacji umowy, na podstawie której bank tę czynność wykonuje. W ust. 2 ww. przepisu wprowadzono ściśle określony katalog zdarzeń uchylających obowiązek zachowania w tajemnicy bankowej wszelkich informacji nią objętych. W tym kontekście pod rozagę Projektodawcy poddać należy zakres obowiązującej BGK tajemnicy bankowej z odpowiednim stosowaniem regulacji z zakresu prawa bankowego lub wprowadzenie stosownego wyjątku do ww. ustawy związanej z działalnością BGK. Niezależnie od powyższego wątpliwości budzi uchylenie tajemnicy bankowej w zakresie informacji o zobowiązaniu i jego rodzaju bez zgody tego podmiotu. Jeżeli zaś uznać, że podmiot, o którym Projektodawca wspomina w treści przepisu na początku, jest podmiotem, któremu zlecono przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, to poddać należy pod rozagę ocenę ww. rozwiązania także przez pryzmat posiadania statusu beneficjenta takiej tajemnicy bankowej.	<u>Ad pkt 3. Uwaga nieuwzględniona</u> BGK zobowiązany jest do zachowania tajemnicy bankowej i projektowany przepis ma umożliwić ujawnienie danych stanowiących tajemnicę bankową wskazanych w tym przepisie podmiotowi realizującemu badanie. Jednocześnie w art. 104 Prawa bankowego zaproponowana została zmiana w art. 4 nowelizacji (dodawany pkt 15 w ust. 2 oraz dodawany ust. 8) uwzględniająca możliwość ujawnienia danych stanowiących tajemnicę bankową.
11.	Art. 1 pkt 27 (art. 34i ust. 4 pkt 1)	Bank Gospodarstwa Krajowego	Propozycja zamiany l. mn. na l. poj. w odniesieniu do wyrażenia: „zarządzającym rządowymi programami poręczeniowo-gwarancyjnymi”.	<u>Uwaga uwzględniona</u>
12.	Art. 2	Bank Gospodarstwa Krajowego	1) w opinii BGK w art. 39d ust. 2 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym powinno zostać zmienione odwołanie do ustawy o poręczeniach i gwarancjach z art. 7 ust. 2 pkt 2 na art. 7 ust. 2 pkt 1. 2) wg BGK analogiczna zmiana powinna zostać wprowadzona w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki. 3) BGK wyraził wątpliwość, czy uchylenie przepisu ust. 4 w art. 39 j (art. 2 pkt 2) ww. ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, będącego odpowiednikiem art. 43/art. 43b ustawy o poręczeniach i gwarancjach, jest uzasadnione.	<u>Ad pkt 1. Uwagi uwzględnione</u> <u>Ad pkt 2. Uwaga uwzględniona</u> <u>Ad pkt 3. Uwaga rozpatrzona/nieuwzględniona.</u> W art. 39j ust. 2 uzupełniono o przepisy ustawy o poręczeniach i gwarancjach, które stosuje się do poręczeń i gwarancji wypłat ze środków KFD, o których mowa w tym ustępie, o art. 43 ust. 1 i 43b, i podobnie jak w przypadku art. 39d, w art. 39j uchylono ust. 4, którego treść została zachowana poprzez odesłanie w ust. 2 tego artykułu do art. 43 ust. 1 i art. 43b ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Tym samym uchylenie ust. 4 jest uzasadnione.

13.	Art. 2	UOKiK	Propozycja odesłania w art. 39j ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (np. w obecnym ust. 5) do art. 43 ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach dotyczącego kompetencji ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wykonywania czynności zmierzających do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umów poręczenia lub gwarancji związanych z zawieraniem umowami o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady oraz obowiązku dochodzenia spłaty tych kwot, w związku z uchYLENIEM ust. 4 w tym artykule.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Dokonana została zmiana ust. 2 w art. 39j ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym poprzez odwołanie do art. 43 ust. 1 i art. 43b, zgodnie z którym minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji wraz z należnymi odsetkami, w tym odsetkami za opóźnienie, w wysokości określonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r – Kodeks cywilny. Uchylony został ust. 4 w tym artykule z uwagi na powielanie treści art. 43 ust. 1. Analogiczna zmiana została dokonana w art. 39d w. ustawy.
14.	Art. 4	UKNF	UKNF zauważa, że Projektodawca wskazuje, że w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, z późn. zm.) w art. 104: „1) w ust. 2 w pkt 14 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu: 15) udzielenie przez Bank Gospodarstwa Krajowego informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do przeprowadzenia badań, o których mowa w art. 34i ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. ...), przez podmioty, którym Bank Gospodarstwa Krajowego zlecił przeprowadzenie takich badań. 2) dodaje się ust. 8 w brzmieniu: 8. Podmioty oraz osoby w nich zatrudnione, którym, zgodnie z przepisem ust. 2 pkt 15, udzielono lub ujawniono informacje objęte tajemnicą bankową, mogą wykorzystać te informacje wyłącznie w celu przeprowadzenia badań, o których mowa w art. 34i ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.”. Wątpliwości UKNF budzi niedookreślony zakres przedmiotowy w którym ww. tajemnica ma podlegać uchyleniu. W ocenie UKNF powinno się rozważyć doprecyzowanie wskazania, że tajemnica ta może być uchylona na potrzeby przeprowadzania badań ewaluacyjnych przez podmioty, którym BGK zlecił przeprowadzenie takich badań. Zdaniem UKNF obecne brzmienie projektowanego przepisu, może zostać uznane za zbyt ogólne i doprowadzić do umożliwienia pozyskania informacji przez nieokreślony krąg podmiotów. Jednocześnie pod rozważyć Projektodawcy poddaje się możliwość dokonywania badań ewaluacyjnych na analogicznych zasadach jak przy outsourcingu bankowym, por. np. 6c i nast. Prawa Bankowego.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zakres badań ewaluacyjnych, a tym samym zakres, w jakim nastąpi uchylenie tajemnicy bankowej, został wskazany w art. 34i ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Dodawane przepisy nie powinny budzić wątpliwości, że zakres ujawnianych informacji obejmuje informacje niezbędne do przeprowadzenia badań, a także, że ujawnienie następuje na rzecz podmiotu, któremu BGK zlecił przeprowadzenie badania. Zastosowanie proponowanej do rozważenia formuły outsourcingu z art. 6a i następnych Prawa bankowego do zlecenia przez BGK przeprowadzenia badania ewaluacyjnego należy uznać za wątpliwe. Outsourcing dotyczy bowiem powierzenia wykonywania czynności bankowych/czynności faktycznych związanych z czynnościami bankowymi. Natomiast badanie ewaluacyjne nie jest czynnością bankową, nawet jeżeli dotyczy takiej czynności (w tym przypadku poręczenia lub gwarancji), lecz pewną dodatkową aktywnością, która z założenia nie jest niezbędna do wykonania tej czynności bankowej. Przeprowadzenie badania ewaluacyjnego nie jest bowiem niezbędne w szczególności ani do udzielenia poręczenia/gwarancji, ani do obsługi poręczenia/gwarancji ani do wykonania poręczenia/gwarancji.

15.	Art. 9	Polski Komitet Energii Elektryczne j	W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 764) PKEE proponuje następujące zmiany: 1. art. 15zzd ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Do poręczenia i gwarancji stosuje się art. 2b ust. 1, art. 34ca, art. 34i oraz art. 47a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. ...).”. 2. Art. 31zzh ust. 8 usuwa się zapis „do 31 grudnia 2026 r.” i zastępuje się zapisem „do 31 grudnia 2036 r.” 3. Art. 31zzh ust 8 pkt 1 i 2 - 75% zastępuje się 90%. 4. Uchyla się ust. 8a. Uczestnictwo w rynku regulowanym pociąga za sobą dodatkowe koszty: opłaty transakcyjne, koszty składanych zabezpieczeń i konieczności wpłacania depozytu uzupełniającego, koszty funduszu gwarancyjnego. Jak pokazuje ostatnich 5 lat, ułatwienia w tym zakresie wprowadzone w Art. 31zzh, w szczególności ust. 8 – ww. ustawy z dnia 2 marca 2020 r. zdały egzamin. Utrzymanie tych rozwiązań wydaje się zasadnicze z punktu widzenia deregulacyjnego i nieprzyswarcenia ograniczeń dla wytwórców energii, co pozwoli na uwolnienie dodatkowych środków na transformację energetyczną. Alternatywnie, w celu zachowania spójności przepisów, postuluje się uchylenie art. 31zzh z Ustawy Covidowej i w to miejsce wprowadzenie analogicznych, bezterminowo obowiązujących przepisów, w ustawie o giełdach towarowych. Utrzymanie obecnych rozwiązań regulacyjnych będzie mieć istotne znaczenie w świetle planów odnośnie do wprowadzenia obliża giełdowego.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Propozycja regulacji wykracza poza zakres przedmiotowy ustawy o poręczeniach i gwarancjach oraz zakres nowelizacji. PKEE przyjął wyjaśnienia MFiG i odstąpił od podtrzymania uwagi.
16.	Art. 16 (po zmiani e art. 20)	UKNF	Projektodawca wskazuje, że likwiduje się zasób majątkowy Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1. UKNF poddaje pod rozagę Projektodawcy wskazanie konkretnego zdarzenia z którym nastąpi likwidacja zasobu majątkowego ponieważ z ww. przepisu nie wynika jego przejściowy charakter.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Intencją Projektodawcy jest, aby zasób majątkowy uległ likwidacji w dniu wejścia w życie ustawy. Dla uniknięcia wątpliwości uzupełniono przepis o taki dopisek.
17.	Uwaga ogólna	UOKiK	W projekcie ustawy, jak również w jego uzasadnieniu, nie zostało rozstrzygnięte czy poręczenia lub gwarancje udzielane przez Skarb Państwa mogą stanowić pomoc publiczną, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie. Przykładowo należy wskazać art. 7 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy, który zakłada udzielanie poręczeń lub gwarancji Skarbu Państwa na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających realizację programów rządowych – programy te z kolei mogą przewidywać udzielanie pomocy publicznej. Jeśli Skarb Państwa będzie mógł udzielać poręczeń lub gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, zasadne jest uzupełnienie projektowanych przepisów o regulacje analogiczne do tych, które odnoszą się do poręczeń lub gwarancji udzielanych przez BGK. Biorąc pod uwagę warunki udzielania gwarancji i poręczeń niestanowiących pomocy publicznej określone w Obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji, zasadne jest doprecyzowanie projektowanego art. 3 poprzez uzupełnienie regulacji o przepis ogólny wyłączający możliwość udzielania poręczeń i gwarancji przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej. Takie rozwiązanie jest spójne z ww. obwieszczeniem Komisji i uzasadnia tezę, że określona	<u>Uwaga uwzględniona</u> Dokonana została odpowiednia zmiana art. 3 (ust. 5-8) w proponowanym zakresie.

			kategoria gwarancji lub poręczeń ma charakter rynkowy, a zatem nie stanowi pomocy publicznej. Do rozważenia również uwzględnienie w projektowanych rozwiązaniach wyjątków od ww. zakazu udzielania gwarancji lub poręczeń podmiotom w trudnej sytuacji – na zasadach zgodnych z przepisami o pomocy publicznej.	
18.	Uwaga ogólna dot. poręczeń wypłaty odszkodowania za eksponaty wystawowe	UOKiK	W związku z proponowaną nowelizacją w zakresie zwolnienia z opłaty prowizyjnej za udzielenie nierezydentom gwarancji wypłaty odszkodowania z tytułu zniszczenia, uszkodzenia lub kradzieży nieubezpieczonych eksponatów, których właścicielami lub uprawnionymi posiadaczami są te osoby, jeżeli eksponaty te składają się na wystawę artystyczną, organizowaną w Rzeczypospolitej Polskiej, a ich łączna wartość przekracza równowartość 500 000 euro, o którym mowa w nowelizowanym art. 2c ust. 3, niezbędne jest zapewnienie zgodności ww. zwolnienia z opłaty prowizyjnej z obowiązującymi przepisami o pomocy publicznej poprzez powtórną notyfikację programu Komisji Europejskiej, udzielanie przedmiotowego zwolnienia jako pomocy indywidualnej lub opracowanie programu pomocowego albo zastosowanie przepisów o pomocy de minimis (tu pomoc nie może przekroczyć 300 tys. euro w okresie 3 lat).	Przyjmujemy, że uwaga ma charakter informacyjny, do wiadomości i wykorzystania przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uzupełniono uzasadnienie w tym zakresie.
19.	Uzasadnienie do art. 1 pkt 20 (art. 34ca ust. 2)	UOKiK	Propozycja uzupełnienia uzasadnienia projektu w odniesieniu do zmiany zaproponowanej w art. 34ca ust. 2, zgodnie z którą roszczenie BGK z tytułu pomocy, o której mowa w art. 34a ust. 2, udzielonej niezgodnie z zasadami dopuszczalności jej udzielania, przedawnia się z upływem 10 lat od dnia udzielenia tej pomocy, o wskazanie, że regulacja krajowa pozostaje bez uszczerbku dla kompetencji Komisji wynikających z rozporządzenia 2015/1589, jak również dla obowiązku beneficjenta w zakresie zwrotu pomocy, wskazanego w art. 25 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz uprawnień podmiotu udzielającego do jej odzyskania wskazanych w art. 27 i 28 ww. ustawy. Zdaniem UOKiK nie można wykluczyć ryzyka, że Komisja wyda decyzję o niezgodności pomocy, i nakaże jej odzyskanie, po upływie 10-letniego terminu określonego w projektowanym art. 34ca.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Uzupełniono uzasadnienie w odniesieniu do art. 34ca ust. 2 we wskazany przez UOKiK sposób.

II. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

III. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.